

Kommuner har brugt millioner på læringskoncept, som risikerer snart at være glemt igen. "Lemmingeffekt" lyder kritikken.

børn & unge side 8-9

kommunen

politik fra rødderne mandag den 12. december 2016 · nr. 30 · 59. årgang

Forstædernes fortaler

Hvidovre gav Poul Sverrild en ph.d. Poul Sverrild gav Hvidovre respekt for ånden og forskelligheden - samt en god portion branding. **interview** side 16-17

FOTO: BÜRO JANTZEN

Bykongen er død - længe leve bykongen. Rollen er i forandring, og den klassiske bykonge er helt væk.
tema side 12-13

Udbud skal op i gear. Velfærden skal også konkurrenceudsættes, hvis regeringens nye mål skal nås.
økonomi side 3

Alkoholiseret. Forfatter **Mette Jensen Hayles** ramte bunden *efter* mødet med systemet.
synspunkt side 7

Udgifter til socialpædagoger på himmelflugt

Der er sket en kraftig stigning i antallet af borgere, der får socialpædagogisk støtte i eget hjem i kommunerne. Fra 2009 til 2015 er antallet steget med 72 procent, og over 41.000 borgere fik støtten sidste år. Det viser en ny Momentum-analyse. Også antallet af borgere, som bor i botilbud, er steget. Samtidig viser kommunernes regnskabstal, at deres udgifter også har været på himmelflugt. I 2012 brugte kommunerne tilsammen 3,3 milliarder kroner til socialpædagogisk støtte, mens tallet i 2015 var steget til 5,8 milliarder kroner.

1,5 MILLION

kameraer er i dag opsat i Danmark, anslår Foreningen Sikkerhedsbranchen. Det er tre gange så mange som i 2013, skriver fagbladet Security User. For syv år siden blev der sat 50.000 kameraer op om året. Nu menes tallet at være 200.000.

Chefer vil ikke med til Sønderjylland

Nul chefer og kun hver tiende medarbejder flytter med NaturErhvervsstyrelsen fra København til Sønderjylland, skriver Avisen.dk. Styrelsen er ved at lave den største af alle udflytninger af statslige job. 392 arbejdspladser flytter fra København til Augustenborg og Tønder.

Ekspert i arbejdsmiljø og psykolog, Karen Albertsen, siger til Avisen.dk, at de nye ledere får nok at se til.

- Når ingen i toppen af NaturErhvervsstyrelsen flytter med, vil der næsten uvilkårligt ske et stort tab af viden. De nye ledere i Sønderjylland kommer til at opbygge en helt ny organisation.

Kommuner overholder økonomiaftalen

En opgørelse fra KL og Økonomi- og Indenrigsministeriet viser, at de kommunale budgetter for 2017 holder sig indenfor rammerne af økonomiaftalen mellem KL og regeringen.

“Det kræver et stærkt sammenhold og samarbejde på tværs mellem de 98 kommuner at få kabalen til at gå op på landsplan, og jeg vil gerne kvittere for den ansvarlighed, som kommunerne har vist,” siger KL-formand Martin Damm.

Mange har måttet udskyde eller genoverveje projekter på anlægsområdet for at kunne holde sig indenfor rammen. Opgørelsen fra ministeriet er foreløbig. De endelige tal bliver offentliggjort af Danmarks Statistik til januar.

Markant PISA-fremgang. For første gang nogensinde ligger Danmark over OECD-gennemsnittet i både læsning, matematik og naturvidenskab. Især er fremgangen i matematik markant.

Arkivfoto: Gorm Olesen / Polfoto

To skal i fængsel for bestikkelse

To mænd er idømt ubetinget fængsel for at have modtaget bestikkelse fra IT-leverandøren Atea. De er idømt henholdsvis fire måneder og 60 dages fængsel, mens en tredje får en betinget dom og samfundstjeneste. Den hårdeste straf er gået til en tidligere kontorchef i Københavns Kommune, som sad i en ledende stilling, og hvor misbruget var systematisk. Straffen på 60 dages fængsel tilfalder en tidligere ansat i DSB, som flere gange har modtaget elektronisk udstyr fra Atea. Den tredje dømte var ansat i Københavns Kommune. Han modtog en mobiltelefon og en iPad. Hans dom lyder på 20 dages ubetinget fængsel. Til gengæld skal han udføre 40 timers samfundstjeneste. Mændene modtog med den ene hånd effekterne fra personer i Atea, som de med den anden hånd indgik handler med på vegne af deres arbejdsplads.

Jakob Engel-Schmidt
@engelschmidt

Den politiske mobning af Thyrja Frank dækker over en farlig kultur, hvor der kun er plads til en særlig type mennesker i politik.
#dkpol

“Som menig medarbejder skal man ikke lade sig kue af, at man eventuelt har en leder, der ser lidt skævt til én. Sådan er reglerne - og det skal gerne bredt ud.”

Formanden for Danske Regioners Sundhedsudvalg, Ulla Astman (S), om offentligt ansattes ret til at ytre sig.

Udkantskommuner får vækstindsprøjtning

Skive, Lolland, Guldborgsund og Vordingborg er af erhvervsminister Brian Mikkelsen (K) udpeget som de første områder, hvor en målrettet erhvervsindsats skal skabe job og privat vækst.

- Kombinationen af regionale styrkepositioner, lokal vindermentalitet og privat engagement skal skabe den selv bærende vækst og beskæftigelse, som områderne har brug for, siger Brian Mikkelsen.

Skive får eksempelvis 9 millioner kroner til at etablere erhvervsparken ‘Green Lab Skive’, som skal være med til at udvikle fremtidens energiteknologier. Der er i alt afsat 24 millioner kroner frem mod 2019.

kommunen

POLITIK FRA RØDDERNE

Udgiver: Kommunen Aps, Gammel Strand 50 DK-1202 København K

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administration, salg og abonnement: Lisbeth Moesgaard
Redaktion: red@kommunen.dk
Telefon 3334 6069

Redaktionschef: Johan Seidenfaden
Redaktionssekretær: Charlotte Holst

Journalister: Knud Abildtrup, Daniel Christensen, Mathilde Friis-Andersen, Benjamin Holst, Michael Kjærgård, Anders Kjølner, Ronja Pilgaard, Susanne Sayers, Arne Ullum, Anni Kristensen, Per Vinther

Debat & Navne: debatognavne@kommunen.dk

Avislayout: Jakob Thuemoes

Korrektur og faktatjek: Svend Kjems Hove

Redaktionsassistent: Mads Westermann

Foto: Scanpix, Polfoto

Salg & abonnement: Lisbeth Moesgaard, tlf. 4635 3343
lisbeth@kommunen.dk

Årsabonnement: 2.595 kr.
www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer: Jørgen Scheel, tlf. 2392 4401
jorgen@kommunen.dk

Henrik Eskelund, tlf. 3334 6062
henrik@kommunen.dk

Læsertal: 40.000 (Index Danmark/Gallup 3. kvartal 2016)

Tryk: JYPA/OTM

Kommunen udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: Politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Udgives i samarbejde med dknyt.dk.

kommunen
AGORA
DKNYT

Måltal for udbud:

Nu er det velfærdens tur

Regeringen vil ifølge regeringsgrundlaget kræve nye og ambitiøse måltal for konkurrenceudsættelse. Dansk Erhverv forventer en udlicitering af kommunale opgaver for 35 milliarder kroner mere end i dag.

konkurrence

Af Arne Ullum og Anders Kjølner
arne@kommunen.dk
anders@kommunen.dk

Kommunerne bliver tvunget til at udlicitere velfærdsområderne i større stil, hvis Trekloverregeringen holder fast i sit mål fra regeringsgrundlaget om at konkurrenceudsætte en væsentligt større del af den kommunale drift.

Ifølge Ulf Hjelmar fra KORA er det i dag 40-50 procent af de tekniske områder, der er konkurrenceudsat, mens det kun er omkring 20 procent på velfærdsområdet. Han spår dog, at der også her må ske en øget udlicitering for at nå et højere fastsat måltal.

- Det kan ikke lade sig gøre at hæve konkurrenceudsættelsen, uden at der sker markant udlicitering på velfærdsområderne, siger han.

Der er i dag stor forskel på, hvor stor en del af driftsbudgetterne de enkelte kommuner konkurrenceudsætter ved at give private virksomheder mulighed for at byde

"Det kan ikke lade sig gøre at hæve konkurrenceudsættelsen, uden at der sker markant udlicitering på velfærdsområderne."

Ulf Hjelmar, forsker, KORA

på opgaven. Ærø ligger i bund med knap 18 procent, mens Gribskov ligger i top med næsten 50 procent, viser den seneste opgørelse af de kommunale nøgletal. Gennemsnittet er 26,4 procent svarende til kommunale opgaver for cirka 60 milliarder kroner.

Der bliver formentlig tale om et fælles måltal for kommunerne, der giver plads til individuelle forskelle. Alligevel er Ulf Hjelmar fra KORA ikke i tvivl om, at kommuner med en lav konkurrenceudsættelsesprocent kommer under pres.

- Det vil typisk være sådan, at man får et større pres i de

kommuner, som ligger lavt i udliciteringsgrad, når man opstiller de her generelle måltal - uagtet at der er store forskelle mellem kommunerne i udgangspunktet, siger han.

De liberale toner vækker ikke begejstring i de kommuner, der i øjeblikket sender færrest opgaver i udbud. Her er frygten, at det kommunale selvstyre vil blive stækket, hvis de skal indrette sig efter specifikke måltal.

I Glostrup er udliciteringsprocenten i øjeblikket 22,4 procent, men ifølge borgmester John Engelhardt (V) viser tallene ikke nødvendigvis, hvor mange opgaver der bliver konkurrenceudsat.

- Selvom vi sætter et måltal for udbud, betyder det ikke, at vi nødvendigvis ender på 22 eller 44 procent. Hvis vi laver et stort udbud på Vej- og parkområdet og selv vinder det, bliver udbudsprocenten jo ikke højere af den grund, forklarer han.

Birgit S. Hansen, der er socialdemokratisk borgmester i Frederikshavn Kommune, er meget skeptisk overfor udmeldingen, som hun frygter vil ende i en ekstraregning for kommunerne med henvisning til de mange plejefirmakonkurser de seneste år.

- Vi vil ikke bare sende opgaver i udbud, fordi det lyder smart, eller på grund af et måltal. Der er kommunalt selvstyre, og det er i sidste ende os, der skal få pengene til at gå op, og os, der ikke kan holde til, at der kommer en uventet ekstraregning, fortæller hun.

Blandede erfaringer

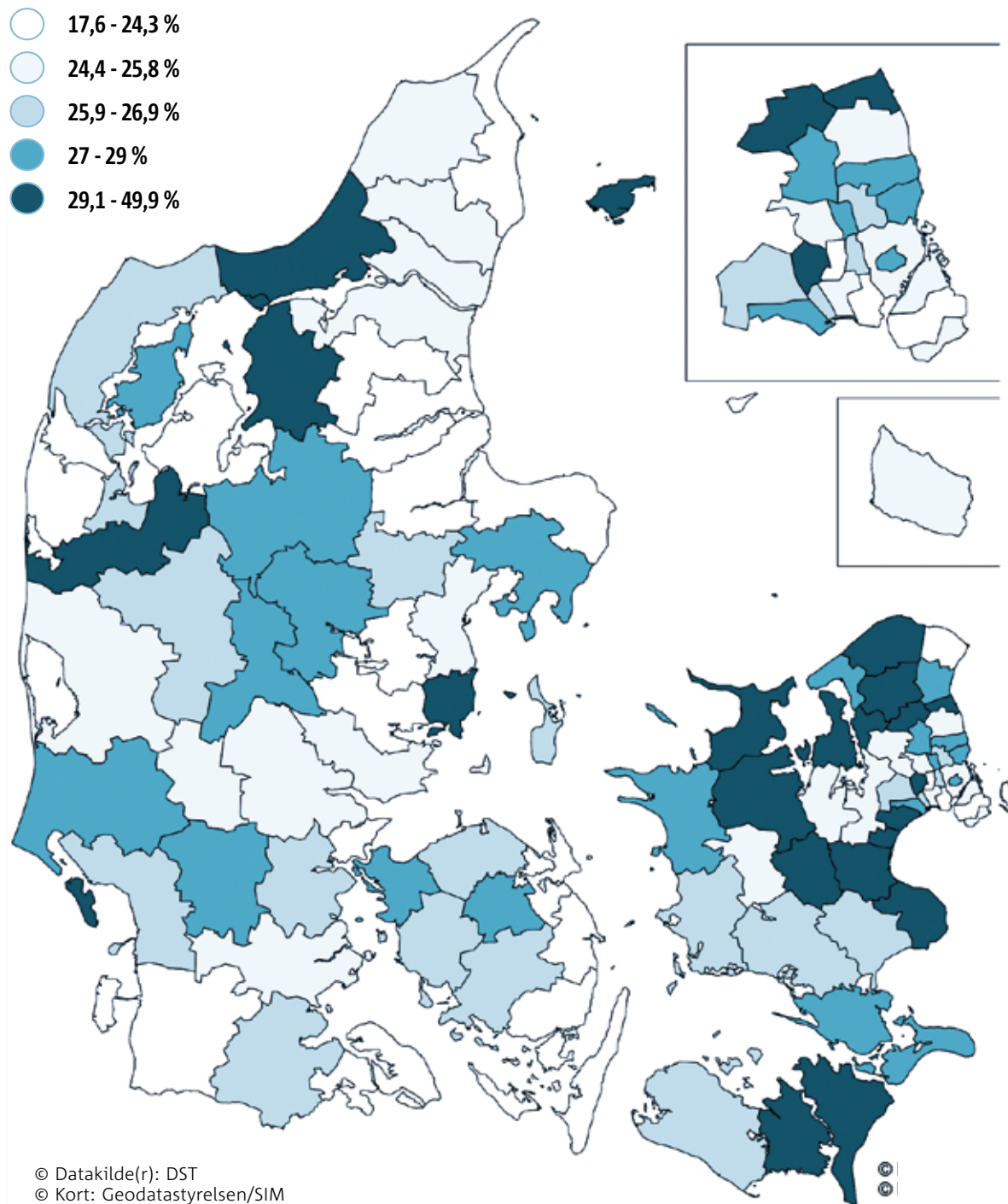
For et par år siden lavede KORA-forsker Ulf Hjelmar en systematisk undersøgelse af alle danske og internationale studier af udlicitering i perioden 2000-2014. Konklusionen var, at erfaringerne med udlicitering er blandede, og at forskellene i høj grad kan tilskrives opgavetypen.

Ifølge Ulf Hjelmar kan der være en klar gevinst ved at konkurrenceudsætte, hvis der eksempelvis er tale om meget konkrete tekniske opgaver, mens plejeopgaver i velfærdssektoren ikke nød-

Økonomi- og Indenrigsministeriets Kommunale nøgletal

Indikator for konkurrenceudsættelse (%) i 2015

- 17,6 - 24,3 %
- 24,4 - 25,8 %
- 25,9 - 26,9 %
- 27 - 29 %
- 29,1 - 49,9 %

© Datakilde(r): DST
© Kort: Geodatastyrelsen/SIM
© Databearbejdning og program: SIM

"Vi vil ikke bare sende opgaver i udbud, fordi det lyder smart, eller på grund af et måltal. Der er kommunalt selvstyre, og det er i sidste ende os, der skal få pengene til at gå op, og os, der ikke kan holde til, at der kommer en uventet ekstraregning"

Birgit S. Hansen (S), borgmester, Frederikshavn Kommune

vendigvis egner sig til at blive sendt i udbud.

- Noget af det, som har vist sig effektiviserende, er, hvis der er en specificeret ydelse, hvor man klart kan beskrive indholdet, så en leverandør kan komme med et skarpt bud uden at risikere uventede ekstra opgaver. På vel-

færdsområdet gør det modsatte sig gældende, fordi opgaverne er meget komplekse, og samtidig er der meget politisk opmærksomhed på de områder, så man som privat leverandør indregner nogle risici, vurderer han.

Ifølge Ulf Hjelmar har de

kommuner, der har udliciteret tekniske opgaver, allerede høstet de største gevinster, mens effekten af de enkelte udbud vil falde med årene.

- Det er stadig uklart og omdiskuteret, hvad effekterne af udlicitering er. Man har set de største effekter på det tekniske område, men det har først og fremmest været ved førstegangsudbud, hvor man går fra en offentlig til en privat leverandør, og på mange af de områder er der nu anden-, tredje- og fjerdegenerations udbud, siger han.

Velfærd skal udliciteres

I Dansk Erhverv har man en ambition om, at regeringen

vil sikre, at kommunale opgaver for yderligere 35 milliarder kroner konkurrenceudsættes, oplyser markedschef Jakob Scharff.

Erhvervsorganisationen påpeger, at effekterne ved at konkurrenceudsætte offentlige opgaver samlet set er positive, men forbundet med stor variation mellem områder. Dansk Erhverv henviser til, at Rådet for Offentlig-Privat samarbejde, ROPS, har påvist en gevinst på 14 procent, hvilket understreger det store potentiale.

Danmark skal have en ledelseskommision, som skal understøtte god ledelse i hele den offentlige sektor. Det har den nye regering bestemt. Det falder ikke i god jord hos kommunaldirektøren i Ballerup. Foto: Jens Dresling / Polfoto

Kommunaldirektør om ny kommission:

"Vi har ikke brug for flere gode råd"

De råd, der kan komme fra en ny ledelseskommision, er allerede givet. Derfor burde regeringen i stedet give plads til, at de kommunale chefer kan lede i et kommunalt selvstyre og blande sig udenom processen, mener kommunaldirektør.

mentalitet

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Væksthus for Ledelse, Tillidsreformen, Fælles Velfærd. Der er masser af eksempler på tiltag, der skal guide chefer i det offentlige til god ledelse.

Nu vil regeringen så igen med den bebudede ledelseskommision finde den gyldne vej, så offentlige ledere "som fyrtårne kan motivere, sætte klar retning og forløse det store potentiale i medarbejderne," som det står beskrevet i regeringsgrundla-

get.

Det har fået kommunaldirektør i Ballerup Kommune Eik Møller til at reagere på vegne af sine decentrale ledere og chefer. Han undrer sig over, at regeringen mener, at der er brug for mere papir, og - som Eik Møller oplever det fra kommunalt administrativt hold - har behov for at ville bestemme processen og implementeringskravene i kommunerne i stedet for at have fokus på, hvilke mål og hvilken kvalitet det er kommunerne skal udvikle.

- Mine decentrale ledere og chefer fortæller ofte, at de er pressede af eksterne krav,

mål, incitamenter og pejlemærker. Det er alt sammen noget, som er vedtaget af udefrakommende, som hver især sikkert har velmenende motiver, og som hver især synes, man bør fokusere på bestemte ting. Men det gør, at der dybest set ikke er plads tilbage til lokale initiativer og vurderinger.

Syv nye gode råd

Eik Møller håber derfor, at han med sit opråb kan få regeringen til at tænke en ekstra gang over, hvad den skal med endnu en ledelseskommision. Og hvad det egentlig er, den vil opnå ved at sidde centralt og mene noget om, hvordan man skal agere som for eksempel skoleleder.

- Efter min vurdering og erfaring er det ikke en ny kommission, lederne har behov for. Vi har brug for mere ledelsesrum og anerkendelse af det store arbejde, der allerede leveres. Vi kender jo udfordringerne. Hvad er det, der skal komme ud af endnu en kommission? Der er efter min opfattelse skrevet de pejlemærker og kodekser, der er brug for. Nu handler det om at omsætte og levere og ikke

om 7 nye anbefalinger eller ti gode råd.

Han peger på, at de offentlige ledere generelt er veluddannede og dygtige, men ikke altid får tid og rum til at vise det.

- Mange af dem, jeg taler med, oplever det faktisk som den største udfordring koblet med uendelige mængder af dokumentationskrav og afrapporteringer. Noget af det skaber vi selv i kommunerne, siger han.

Endelig undrer Eik Møller sig over initiativet i lyset af, at staten jo fortæller, at den bakker op om det kommunale selvstyre:

- Derfra er det så op til KL, kommunerne og arbejdsmarkedets parter at levere. Og vi er i fuld gang.

KomDir: Vi er gerne med

Hos Kommunaldirektørforeningen håber formand Henrik Kolind, at ledelseskommisionen i stedet for et rum, hvorfra der kommer gode råd, som er hørt hundrede gange før, bliver et rum, hvor direktører, forskere og udførende ledere som for eksempel skoleledere kan mødes på tværs af positioner i den of-

Eksempler på tiltag for bedre offentlig ledelse

2006: Væksthus for Ledelse

En gruppe nedsat mellem parterne på arbejdsmarkedet til at komme med anbefalinger til, hvordan man arbejder med ledelse i den offentlige sektor. Væksthus for Ledelse er stadig i funktion og er senest kommet med publikationen 'Ledere der lykkes' med en liste over syv kompetencer, der er afgørende for god ledelse.

2007: Public Governance, tænketank for offentlig ledelse

Siden Forum i 2005 præsenterede Kodeks for God Offentlig Topledelse, har bestyrelsen for Forum for Offentlig Topledelse arbejdet videre med at flytte kodeksens ord fra udvikling og formulering til implementering. Frem til 2014 holdt tænketanken Forum for Offentlig Topledelse Topledercamp.

2008: Kodeks til god ledelse i kommuner og regioner

En publikation udgivet af Væksthus for Ledelse, der indeholdt 11 punkter, der skal give offentlige ledere anledning til at reflektere over egen ledelse.

2014: Tillidsreformen

Tillidsreformen består af 7 principper for, hvordan god offentlig ledelse skal udvikle sig. Blandt de syv principper kunne man blandt andet læse, at ledelse og engagement skal fremme innovation og at opgaveløsning skal baseres på viden om, hvad der virker.

2015: Fælles Velfærd

Ti pejlemærker vedtaget mellem KL og Finansministeriet, som skal vise vejen for fremtidens offentlige sektor og var krydret med fem ekstra pejlemærker, som blandt andet fokuserede på bedre resultater og mere tillid.

"Hvad er det, der skal komme ud af endnu en kommission? Der er efter min opfattelse skrevet de pejlemærker og kodekser, der er brug for. Nu handler det om at omsætte og levere og ikke om 7 nye anbefalinger eller 10 gode råd."

Eik Møller, kommunaldirektør i Ballerup

fentlige sektor.

- Hvis det kun er ambitionen at sige noget normativt om, hvad god offentlig ledelse er, så indfanger det ikke det, der er brug for. Vi skal kigge bredere på, hvordan

den offentlige sektor virker, og hvordan vi får bedre resultater. Ledelse er jo et middel til at opnå bedre faglige resultater for borgerne, så jeg håber regeringen vil anlægge et bredere perspektiv end bare en række anbefalinger. Der er jeg meget enig med Eik Møller, siger Henrik Kolind.

Han understreger, at man fra foreningens side meget gerne deltager i kommissionen, og her håber han især at påvirke diskussionen om, hvordan både direktører og fagpersoner får mulighed for at bruge deres faglighed.

- Vi synes, det er et godt tidspunkt at få kigget på ledelse i den offentlige sektor. Vi har jo i de seneste år haft mange diskussioner om balancen mellem styring og ledelse. Både i forhold til skoler, børnehaver og andre kommunale institutioner, men også i forhold til at skabe en bedre eksekvering i forhold til de politiske ønsker, der skal udføres.

» Læs også debatindlæg af Kurt Klaudi Klausen "Vi må hilse en ledelseskommision velkommen" på side 20

Politiskole: Mange små og to store tabere

Svendborg og Sønderborg brugte flere hundrede tusinde kroner på at få den nye politiskole til byen. Andre deltagere i budrunden har ikke brugt en eneste.

planlægning

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Johan Seidenfaden
johan@kommunen.dk

Arkitekttegninger for 20.000 kroner og eksterne konsulenter for 147.000 kroner. Håbet var lysegrønt i Svendborg, da man bød på at få den nye vestdanske politiskole til byen.

Det var det også i Sønderborg Kommune, da man brugte et helt årsværk af interne timer på forberedelserne plus 10.000 kroner på at få udredt ledningsnetværket til en mulig bygning.

Kommunen har kontaktet samtlige 32 kommuner, som har lagt billet ind på skolen, og spurgt, hvor mange ressourcer de enkelte kommuner har brugt på at vejle til politiforligskredsen og regeringen.

Ikke penge udad vinduet

Svendborg er den kommune, der har brugt suverænt flest penge på eksterne ydelser for at få skolen til byen. Men der er også brugt mange interne

Justitsminister Søren Pind (V) besøger Politiskolen i Brøndby. Regeringen vil placere en ny politiskole i Herning, hvor Venstre-manden Lars Krarup er borgmester. Men op til beslutningen har mange andre kommuner brugt ressourcer på at byde sig til.

Foto: Lars Krabbe / Polfoto

timer først og fremmest på at finde ud af, hvad kommunen reelt havde at tilbyde i forhold til en ny politiskole.

- Vi har ikke tidsregistrering, og det er ikke muligt at opgøre, hvad der er brugt af tid. Men vi kan fortælle, at der er brugt mange arbejdstimer. Vi har arbejdet på det i 1 år både på ledelses- og medarbejderniveau flere forskellige steder

i organisationen samt på politisk niveau, forklarer chefkonsulent Sonja Berndt Madsen.

Det er ikke normalt, at Svendborg bruger så mange timer og ressourcer på at få statslige institutioner til byen - alligevel er det ikke penge ud ad vinduet, vurderer Sonja Berndt Madsen:

- Vi skal jo altid kæmpe for

at tiltrække arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner. Vi har gjort, hvad vi kunne, og vi har fået nogle erfaringer fra denne gang, som vi kan bruge en anden gang. Men vi er ærgerlige over, at skolen ikke endte i Svendborg.

Selvom der er enkelte højdespringere, er det beløb, kommunerne har ofret på at lægge billet ind på skolen, re-

lativt lavt, vurderer kommunalforsker ved Danmarks Medie- og Journalisthøjskole Roger Buch. Han sammenligner det med, at Varde Kommune i forbindelse med en kasernelukning brugte mere end en million kroner på eksterne ydelser.

- Der er en sund konkurrence i forhold til at bevare og skaffe arbejdspladser eller få fra puljer. Men bagsiden af medaljen er jo, at kommunerne bruger en masse ressourcer på at gå efter en gevinst, siger Roger Buch og fortsætter:

- Det ender samlet set som et samfundsmæssigt spild af ressourcer, fordi der er så få vindere og rigtig mange tabere. Men gevinsten for den kommune, som får skolen, er jo også kæmpe stor. Det er masser af arbejdspladser, flere tilflyttere og aktivitet i byens forretninger. Og i det spil er en halv million jo ikke mange penge, fordi præmien er langt større.

Han mener, staten bør at overveje, hvor mange lotterier der iværksættes.

- Med puljer og udflytninger bliver der sat gang i en masse lotterier ude i kommunerne, hvor der bliver brugt penge på lodder, som viser sig at være nitter, mens få kommuner står tilbage med den store gevinst.

Politiskolen skal højst sand-

Bag om undersøgelsen

► **Kommunen har spurgt** de 32 kommuner, som har budt på at få politiskolen, hvad der er blevet brugt af penge på processen.

► **Langt de fleste kommuner** svarer, at de udelukkende har brugt interne timer på at udarbejde et bud på placeringen i egen kommune.

► **Otte kommuner har** registreret brug af interne timer. Ud af de otte kommuner tegner Fredericia og Sønderborg sig alene tilsammen for 1,75 årsværk. Trækker man disse to kommuner fra i ligningen, har de andre kommuner i gennemsnit brugt 34 timer.

► **Ni kommuner har** udover interne medarbejders timer brugt penge på eksterne ydelser. I gennemsnit har de ni kommuner brugt 27.739 kroner.

synligt til Herning. Det har regeringen besluttet blandt andet, fordi Herning blev forbigået, da der sidste år skulle udflyttes statslige arbejdspladser, lyder det fra tidligere justitsminister, nu uddannelses- og forskningsminister, Søren Pind (V).

Kommuner leger gemmeleg i den offentlige debat

strategi

Af Rasmus Jønsson, politisk kommentator

Den nye ældreminister Thyra Frank har fået den værst tænkelige start, da hun i et TV2-indslag blev fuldstændig rundbarberet. Thyra Frank skulle interviewes om en række problemer, som TV2 havde afdækket på landets plejehjem. Det blev på ingen måde noget kønt interview, til trods for, at hun bryster sig af at have 37 års erfaring og kende hver en krog på området. Thyra Frank kunne ikke rigtig sætte ord på, hvad der skulle gøres ved de triste forhold, der er på plejehjemmene, og hun virkede mere, som om hun var landet på månen end i et ministerium.

Faktisk mente Thyra Frank, at journalisten var gået forkert. Ansvar lå ikke i hendes ældreministerium, men ude hos kommunerne. Budskabet om, at det var kommunernes ansvar, bakkede statsministeren op om dagen efter, hvor han forsøgte at forklare pressen, hvad Thyra Frank havde sagt i interviewet. Lars Løkke Rasmussen inviterede ligesom ældreministeren kommunerne til at pege på steder, hvor staten spænder ben for den gode opgaveløsning

Radiotavshed fra de kommunale aktører

Om det var Thyra Franks ansvarsforflygtigelse omkring problemerne eller hendes åbenlyse mangel på svar på journalistens el-

lers enkle spørgsmål, der udløste mediestormen, skal være usagt. Men en ting var bemærkelsesværdig ved den efterfølgende heftige mediestorm, der rejste sig.

For mens der vankede shitstorm på de sociale medier og politikerne på Christiansborg diskuterede på livet løs, var der radiotavshed hos kommunerne. Faktisk virkede det nærmest, som om kommunerne var de eneste i hele landet, der ikke havde en mening om sagen. Og det til trods for, at de spillede en hovedrolle i hele balladen og var godt i gang med at få kastet hele ansvaret over på deres bord. Men hvorfor i alverden sagde kommunerne ikke et kvæk?

Normalt kan tavshed fra en aktør, der står midt i en mediestorm, forklares med:

1) Man er skyldig i anklagerne og har derfor ikke noget at vinde ved at stille sig frem i medierne. 2) Man har tavshedspligt omkring den sag, der skaber balladen, og kan derfor ikke forsvare sig meningsfuldt. 3) Man er komplet ligeglad med udfaldet af anklagerne og gider derfor ikke kaste sig ind i debatten. 4) Man tror ikke, at ens bidrag kan skabe de store ændringer i mediernes fremstilling.

Luk øjnene og vent på, det går væk

Ingen af ovenstående forklaringer kan rigtig forklare kommunernes stilleleg i forbindelse med TV2-nyhedernes afdækning af plejehjemsproblemerne. For kommunerne burde da have en åbenlys interesse i at forklare sig. Enten ved at signalere, at de vil rydde op i problemerne, at problemerne er stærkt overdrevne eller ved at svare igen med, at det er manglende ressourcer fra Christiansborg, der er skyld i de dårlige forhold. Der må da være en reaktion, tænker man!

"Først og fremmest virker det, som om kommunerne har en tradition med at under-kommunikere, når der er ballade i luften. Opskriften med at lukke øjnene og vente på, at problemerne i medierne går væk, er ofte brugt af kommunalpolitikere."

Årsagerne til kommunernes manglende tilstedeværelse i debatten skal nok findes flere steder. Først og fremmest virker det, som om kommunerne har en tradition med at under-kommunikere, når der er ballade i luften. Opskriften med at lukke øjnene og vente på, at problemerne i medierne går væk, er ofte brugt af kommunalpolitikere.

En anden forklaring er, at ingen af de kommunale aktører tør stikke hovedet frem og deltage i debatten, da de er bange for, at koblingen til problemerne vil ramme deres omdømme. Der er skam en risiko for, at politikere godt kan få tæsk, hvis de stiller sig frem og deltager i debatten.

Omvendt er der mange eksempler på, at man faktisk kan blive populær som politiker ved at forsøge at løse samfundsproblemer, som opta-

ger borgerne. Og sad der en kommunalpolitiker, der turde træde frem og deltage i debatten og samtidig give udtryk for, at vedkommende vil forsøge at gøre noget ved de dårlige forhold på plejehjemmene, vil der være stor sandsynlighed for et flot genvalg ved næste års kommunalvalg. De fleste vælgere ser positivt på politikere, der tør tage ansvar!

Hvor er oppositionen i kommunerne?

En tredje forklaring på kommunernes tavshed er, at KL og en del borgmestre er nervøse for at fremstå som nogle, der ikke kan leve op til det kommunale selvstyre, som ministrene jo påpeger der er. Klynker de for meget, risikerer de at miste noget af den politiske magt, de ellers kæmper så hårdt for at beholde. Men igen vil det være mest naturligt at fortælle omverdenen, at den magt er berettiget - ved at vise, at man faktisk er voksen nok til at tage hånd om problemerne.

Men hvad der ikke kan forklares, er, at de mange oppositionspolitikere, der gerne vil til magten ved kommunalvalget næste år, ikke siger en lyd. Den aktuelle sag er oplagt til at fortælle vælgerne, at der faktisk er brug for nye politiske kræfter, så vi kan få rettet op på de dårlige forhold på landets plejehjem.

Samtidig kunne de også slå et slag med halen til politikerne på Borgen og fortælle, at der ikke kan spares mere på den kommunale velfærd, uden det rammer kvaliteten. At optræde som borgernes interesseorganisation mod eliten på Christiansborg plejer der at være vælgermæssig musik i. At oppositionspolitikere rundt om på landets rådhus ikke blander sig i en kæmpe mediestorm, der berører deres område, er en stor gåde, der skal tænkes længe over!

Madvarer udgør 43 procent af indholdet i danskernes skraldespande. I dag genanvender 22 kommuner madaffald, og 4 kommuner har planer om at indføre en madaffaldsordning senest i 2018.

Foto: Finn Frandsen / Polfoto

Egedal i mål: Genanvender halvdelen af husholdningsaffaldet

Egedal har som den første kommune registreret genanvendelse af over halvdelen af kommunens husholdningsaffald. Mange andre kommuner får dog svært ved at nå 2022-målet om 50 procents genanvendelse.

miljø

Frederik Buhl Kristensen
frederik@kommunen.dk

I 2022 skal halvdelen af danskernes husholdningsaffald genanvendes, og allerede nu har i hvert fald én kommune nået målet. Egedal Kommune har netop registreret en genanvendelsesandel af sit husholdningsaffald i 2015 på 53 procent.

Ifølge kommunen er det især sorteringen af madaffald, som i 2012 blev udbredt til den sidste by i kommunen, Ledøje-Smørum, der har skubbet kommunen i front.

- Det har helt klart givet

noget på genanvendelseskontoen, siger Malene Leth Kobbernagel, affaldsmedarbejder i Egedal Kommune. Hun understreger, at også genbrug af træ har været med til at få procenten i vejret.

For at hjælpe borgerne med at sortere har kommunen

"Det er en gammel myte, at bioaffald er besværligt."

Malene Leth Kobbernagel, miljømedarbejder i Egedal Kommune

lavet app'en 'Affaldsportal', som giver Egedal-borgerne mulighed for blandt andet at få information om tømningsskema, genbrugspladser og affaldssortering samt at bestille flere affaldsbeholdere eller gøre kommunen opmærksom på manglende tømning.

For tiden er Egedal, der ligger i Region Hovedstaden, i gang med at udskifte de 35 år gamle skraldespande med nye, der er lettere at komme til for beboere og skraldemænd. Og i 2017 stiller kommunen affaldsbeholdere op til plast, metal, papir og glas ved husstandene.

- Det skulle ifølge Vestforbrænding på baggrund af Miljøstyrelsens beregninger give 6 procentpoint ekstra genanvendelse, når vi om to år har været alle husstande igennem, siger Malene Leth Kobbernagel.

Ikke alle når målet

For hele landet er der dog endnu et stykke vej til det mål om 50 procents genanvendelse af madaffald, papir, pap, plast, metal, glas og træ,

"Det er især små øer og kommuner, der har en udfordrende boligsammensætning, der kan få problemer med at nå det."

Alan Sørensen, projektleder for Miljøstyrelsens ressourcecenter

som SR-regeringen satte i ressourcestrategien "Danmark uden affald" i 2013. Tallene for 2015 er endnu ikke tilgængelige, men i 2014 blev 31 procent af danskernes husholdningsaffald genanvendt. I 2011 var tallet 25 procent.

- Det går den rigtige vej, men som det ser ud lige nu, er der stadig en del kommuner, der er et stykke fra målet, siger Alan Sørensen, der er biolog og projektleder for Miljøstyrelsens ressourcecenter.

Miljøstyrelsen har gennemgået alle kommuners affaldsplaner og vurderer på den baggrund, at landet som helhed formentlig kan nå målet

om 50 procents genanvendelse i 2022. Enkelte kommuner har dog udfordringer, der gør det svært, vurderer styrelsen.

- Det er især små øer og kommuner, der har en udfordrende boligsammensætning, der kan få problemer med at nå det, siger Alan Sørensen.

Blandt andet er beboere i etagebyggeri ofte dårligere til at sortere deres affald end folk i parcelhuse.

Madaffald er nøglen

Madaffald er ifølge Alan Sørensen nøglen til at nå de 50 procent. Madvarer udgør nemlig 43 procent af indholdet i danskernes skraldespande, og det vil derfor formentlig være umuligt at nå målet uden også at indtænke bioaffaldet. Og så har han et godt trick i ærmet til de kommuner, der endnu halter bagud:

- Målsætningen er vægtbaseret, og papir vejer rigtig meget, så det vil bone godt ud, hvis kommunerne øger husstandsindsamlingen af papir, siger Alan Sørensen.

I dag genanvender 22 kommuner madaffald, og 4 kom-

muner har planer om at indføre en madaffaldsordning senest i 2018. Madaffald har dog tidligere haft et blakket ry, fordi nogle kommuner på grund af datidens teknologi ikke var i stand til at genanvende det. Men i dag er teknologien så god, at det ikke længere er svært, siger Malene Leth Kobbernagel fra Egedal Kommune. Egedal sender sit madaffald til virksomheden BioVækst i Holbæk, som udvinder biogas og laver kompost ud af det.

- Det er meget, meget lavteknologisk og derfor også driftssikkert. Så det er en gammel myte, at bioaffald er besværligt, siger hun.

Kommuner kan ansøge om penge til genanvendelsesinitiativer fra Miljøstyrelsens såkaldte kommunepulje, som siden 2014 har uddelt knap 40 millioner kroner til 67 projekter. De næste projekter, der får støtte, offentliggøres til december.

En misbrugers møde med systemet: "At hamre løs på en åben dør"

I 2011 skal jeg bruge noget hjælp. Jeg drikker for meget, siger min kæreste. Jeg synes faktisk, at hun har ret. Jeg kan stadig passe mit arbejde og være en god forælder, men vi er enige om, at det nok er en meget god idé at få fat i noget hjælp nu. Inden det eskalerer.

Sammen tager vi ind til Jægergaardsgade lige ved Aarhus Banegård, hvor den kommunale alkoholenhed holder til. Det er det første, der kommer frem, når man googler "hjælp alkoholmisbrug århus". Det er en tung gang. Det er så pinligt at sidde der og ikke længere være et velfungerende menneske, men et menneske med et problem. I løbet af en time får jeg stillet alverdens spørgsmål af sagsbehandleren, der aldrig fortæller om sin egen baggrund andet end, at hun har siddet der mange år.

Er jeg kriminel?
Er jeg psykisk syg?
Tager jeg andre stoffer?
Har jeg gæld?
Har jeg overvejet selvmord?

Jeg kan svare nej til det hele indtil videre. Og jeg føler mig lidt som en præmie-alkoholiker, da jeg forlader stedet med de grønne benzodiazepiner i lommen. De skal afholde mig fra at drikke de næste fem dage ved at sløve mit sind. Og et mundtligt løfte om, at jeg får et brev om 14 dage om, hvornår jeg kan starte mit egentlige afvænningsforløb, som indeholder personlige samtaler. Godt nok ikke med en terapeut, men med en sagsbehandler, der har uddannet sig indenfor misbrugsområdet igennem kommunale kurser.

Men er I klar over, hvor lang tid 14 dage er i en misbrugers liv? Den rastløse vandren og uroen i kroppen tager til, lige så snart de grønne piller er sluppet op.

Drukner i vodka og selvmedlidenhed

Der går tre dage, og nu ved jeg ikke, hvor jeg skal gøre af mig selv. Min stolthed - selvom den er ret svækket på det her tidspunkt - forbyder mig at tage ind til alkoholenheden igen og spørge, hvad jeg nu skal gøre? Men virkeligheden er, at jeg har endnu mere brug for hjælp nu, hvor jeg faktisk har erkendt, at jeg har et problem. Nu er der lige pludselig ingen tid at spille. Men jeg hører aldrig fra alkoholenheden, og efter tre uger falder jeg i igen. Min konklusion er simpel: Jeg er ikke værd at hjælpe, og jeg falder dybere, end jeg nogensinde er faldet før.

Så sidder jeg dér. Et halvt år efter. I gang med at drukne mig selv i vodka og selvmedlidenhed. Mit job har jeg ikke længere, så nu ved jeg med sikkerhed, at jeg er på vej mod bunden.

Men jeg samler de sidste kræfter og gør det eneste, jeg har overskud til: Jeg googler. Og igen støder jeg på alkoholenheden, men dem kan jeg jo ikke vende tilbage til; de har allerede - omend lidt subtilt - givet udtryk for deres (manglende) interesse i at hjælpe mig. Udover den kommunale hjælp støder jeg herefter primært på steder, der kan hjælpe mig, hvis jeg har 75.000 kroner. Det har jeg ikke. Disse steder ser ellers yderst behagelige ud. De ligner kursteder og lyder så velmenende og forstående. På det her tidspunkt er mit største ønske i livet at få en plads sådan et sted, så jeg kan komme på ret køl igen. Men det er ikke en mulighed.

Led og sejlivet cirkel

I et forsøg på at række ud efter endnu en instans går jeg til lægen. Han lytter til mig i et minuts tid, og så sender han mig afsted til psykiatrisk skadestue. At denne tur nærmest opmuntrer mig, fortæller med al tydelighed,

hvor sørgeligt mit liv er på det her tidspunkt.

Et stort biprodukt af mit misbrug, der på det her tidspunkt er to år gammelt, er en dyb og meget alvorlig depression. Jeg sover ikke mere, jeg spiser ikke, jeg drikker bare. Alt det kan sygeplejersken på den psykiatriske skadestue sagtens forstå, men hun er samtidig helt tydelig i sin besked til mig: De kan ikke hjælpe mig yderligere, før jeg er ude af mit misbrug. Og jeg prøver igen at forklare, at det er det, jeg har brug for hjælp til. Men så længe jeg er deprimeret, bliver jeg ved med at drikke, og så længe jeg drikker, kan jeg ikke få hjælp til at komme ud af min depression. Det er en cirkel så led og sejlivet, at jeg ikke kan se, hvordan den kan brydes.

De kan tilbyde mig en afrusning, en overnatning og en voksende følelse af afmagt. Jeg vil så gerne have hjælp, og lige meget hvor jeg vender mig hen, bliver jeg mødt med blikke, der fortæller mig, at det allerede er for sent.

Rigtig ironisk bliver det næste morgen, da sygeplejersken så gerne vil hjælpe mig inden min udskrivelse. Hun ringer til samme alkoholenhed, som aldrig skrev tilbage til mig, og forsøger at aftale en tid, hvor jeg kan komme derind. Men det kan man ikke. Man skal drop-

pe ind, når man ellers har fået taget sig sammen.

Imødekommande sagsbehandler

Så det bliver jeg nødt til. Der er gået et år siden sidst, og jeg kan nu svare ja til, at jeg er deprimeret, og at jeg overvejer at tage mit eget liv. Sagsbehandleren er et varmt og imødekommande menneske, som jeg snakker rigtig godt med. Det er tydeligt, at hun er ny i systemet og stadig kan få øje på mennesket inden i misbrugeren. Men hende skal jeg ikke se igen. Det var bare en indledende samtale, og nu skal jeg igen hjem og vente på at blive indkaldt til den næste hos et nyt menneske.

Denne gang kommer indkaldelsen, og jeg møder op og snakker med en ny sagsbehandler. Hun har et tilbud, hvor jeg skal komme daglig i enheden. Jeg er optimistisk. Men få dage efter får jeg opkaldet; der er desværre ikke plads på det hold, der starter nu. Der er måske plads om to måneder. Det er ikke et tidsperspektiv, jeg kender til. Jeg er bange og usikker på, om jeg overhovedet lever så længe.

Det gør jeg. Og undervejs når jeg også selv at google mig til et Blå Kors-tilbud i Hobro. På

Af Mette Jensen Hayles

Mette Jensen Hayles er journalist og forfatter. Debuterede med romanen "Jizz - en roman om at elske" i 2014 og udgiver sin anden roman i 2017. Begge bøger tager afsæt i Mette Jensen Hayles' egne erfaringer med misbrug og sygdom. Hun er i dag ude af sit misbrug og har været det i tre år.

"Jeg lever alene. Og til sidst lever jeg så lidt, at jeg bliver indlagt akut med lever- og nyresvigt. Det kostede mig to uger i koma og min familie en masse sorg. Men det var her, da den somatiske sygdom manifesterede sig i min krop, at jeg endelig kunne få hjælp."

papiret fint. I virkeligheden var det ti dage på et værelse uden menneskelig kontakt bedøvet af piller. Jeg får sovet ud, og da jeg kommer hjem, begynder jeg at drikke igen.

Herefter går det stejlt nedad bakke. Jeg lever alene. Og til sidst lever jeg så lidt, at jeg bliver indlagt akut med lever- og nyresvigt. Det kostede mig to uger i koma og min familie en masse sorg. Men det var her, da den somatiske sygdom manifesterede sig i min krop, at jeg endelig kunne få hjælp.

Så megen sorg, så mange penge

Jeg tænker ofte over, hvor mange penge jeg kunne have sparet det danske sundhedsvæsen, for hvis bare fastholdelsen i den kommunale alkoholenhed havde været stærkere?

Jeg tænker lige så ofte over, hvor megen sorg jeg kunne have sparet min familie for, hvis misbruget blev taget alvorligt som sygdom og misbrugeren som patient, før det var for sent.

Jeg kunne givetvis have gjort mere selv. Men det havde forudsat, at jeg ikke allerede var i min situation. Det ville have krævet et menneskeligt og økonomisk overskud, som jeg ikke ejede, fordi jeg allerede var ramt af sygdommen.

ILLUSTRATION: IB KJELDSMARK

Kommuner bruger millioner

Kurser, der blandt andet skal undervise lærerne i at give feedback, får eksperter til at ryste på hovedet. Lyngby-Taarbæk brændte sig på det “fascistoide koncept”, mens storsatsende Skanderborg oplever fremskridt.

Af Anders Kjoller
anders@kommunen.dk

- Smell the roses. We have evidence of stunning succes.

Ordene stammede fra den newzealandske uddannelsesforsker John Hattie, der havde fundet vej til den nybyggede Fælledhal i Skanderborg Kommune. Blandt de 1.700 lærere, pædagoger og ledere i publikummet sad den 39-årige skolelærer Marlene Kiilerich Mejdal og undrede sig over, hvad hun oplevede som lettere banale pointer fra den internationalt anerkendte forsker.

John Hattie er en international stjerne indenfor uddannelsesforskning og manden bag begrebet Visible Learning, som flere kommuner arbejder på at implementere i deres skoler. Grundtanken er, at lærerne skal lægge vægt på begreber som feedback og den synligt lærende elev, men ifølge Marlene Kiilerich Mejdal er det ikke revolutionerende pointer, hun kan tage med sig, når hun underviser sine 9. klasses-elever på Højboskolen.

- Det er altså ikke nyt for mig som lærer, at jeg sætter mål for min undervisning. Og det er bestemt heller ikke nyt, at jeg taler med mine elever om, hvad de kan gøre for at komme videre i deres faglige udvikling, samt laver individuelle mål for dem, fortæller hun.

Skanderborg Kommune har investeret 19 millioner kroner i projektet. 7,5 millioner bliver betalt til firmaet Challenging Learning ApS, der har licens til Visible Learning i Skandinavien, mens de øvrige udgifter er til lønninger og kompensation til skolerne, viser en aktindsigt, som *Kommunen* har foretaget.

Jørn Bjerre, der er lektor ved DPU på Aarhus Universitet, offentliggør snart et studie af Skanderborgs indfasning af Visible Learning, som udkommer i antologien 'Hattie på dansk'. På baggrund af sin research konkluderer han, at Visible Learning-begrebet snart vil være glem

i Skanderborg igen.

- Der mangler ubetinget en faglig tyngde i Visible Learning-konceptet, som kommunerne køber. Undervisningsmaterialet er en blanding af slagord og almindelig sund fornuft, der bliver pakket ind som evidens, fortæller Jørn Bjerre.

Droppet i Lyngby-Taarbæk

Den hårdeste kritik af Visible Learning er kommet fra viceborgmester i Lyngby-Taarbæk Kommune, Simon Pihl Sørensen (S), der har kaldt konceptet for “fascistoidt” og “en hån mod lærernes intelligens”.

Kommunen indgik i et partnerskab med Gladsaxe, Gentofte og Rudersdal, og med syv millioner i støtte fra AP Møller Fonden var der store forventninger til projektet.

Lyngby-Taarbæk trak sig dog efter første fase og efter at have brugt mindst 3,2 millioner. I dag har Simon Pihl Sørensen svært ved at forstå, at kommunen brugte tid og penge på et forløb, hvor lærere ifølge ham blev sendt på det samme kursus to gange.

- Det giver ikke mening, når man tager forskning og konceptualiserer det ud i en endeløs række af undervisningsdage, pjecer og konsulent-catchphrases. Når jeg ser på undervisningsmaterialet, tænker jeg tv shop eller Scientology, og de er formentlig ved at dø af grin på hele New Zealand over, at man så ukritisk køber ind af sådan et koncept, siger han.

Uddannelsesforskeren John Hattie udgav i 2009 bogen Visible Learning, der sammenfatter resultaterne fra mere end 60.000 uddannelsesundersøgelser på verdensplan. Det er heller ikke selve forskningen bag Visible Learning, men den måde, som det bliver udlagt i kommunerne, der bekymrer forskere.

Keld Skovmand, lektor på

”Det er altså ikke nyt for mig som lærer, at jeg sætter mål for min undervisning. Og det er bestemt heller ikke nyt, at jeg taler med mine elever om, hvad de kan gøre for at komme videre i deres faglige udvikling, samt laver individuelle mål for dem.”

Marlene Kiilerich Mejdal, lærer

Center for Anvendt Skoleforskning ved University College Lillebælt og bidragsyder til antologien 'Hattie på dansk', peger på, at undervisningsmaterialet og foredragene er en forsimpning af John Hatties konklusioner.

- Man tager titlen på John Hatties bog og gør den til et koncept uden at gøre sig klart, hvad Hattie egentlig har konkluderet. Og hvad man end mener om hans forskning, så er hans konklusioner helt anderledes end dem, der bliver fremlagt i Danmark, siger han.

Jørn Bjerre, som har set de evalueringsskemaer, lærerne udfylder løbende, kalder det et “pseudo-skuespil”, hvor elevernes adfærd bliver tolket, så den passer ind i nogle snævre kasser. Derudover peger han på det problematiske i at tro, at forskningsresultater kan omsættes til virkelighed uden videre.

- Det er ikke svært at lave videnskab om praksis, som John Hattie gør, men det er svært at omsætte videnskab til praksis, og det bliver ikke løst, bare fordi man har en helvedes masse undersøgelser, fortæller han.

Evaluerer selv forløbet

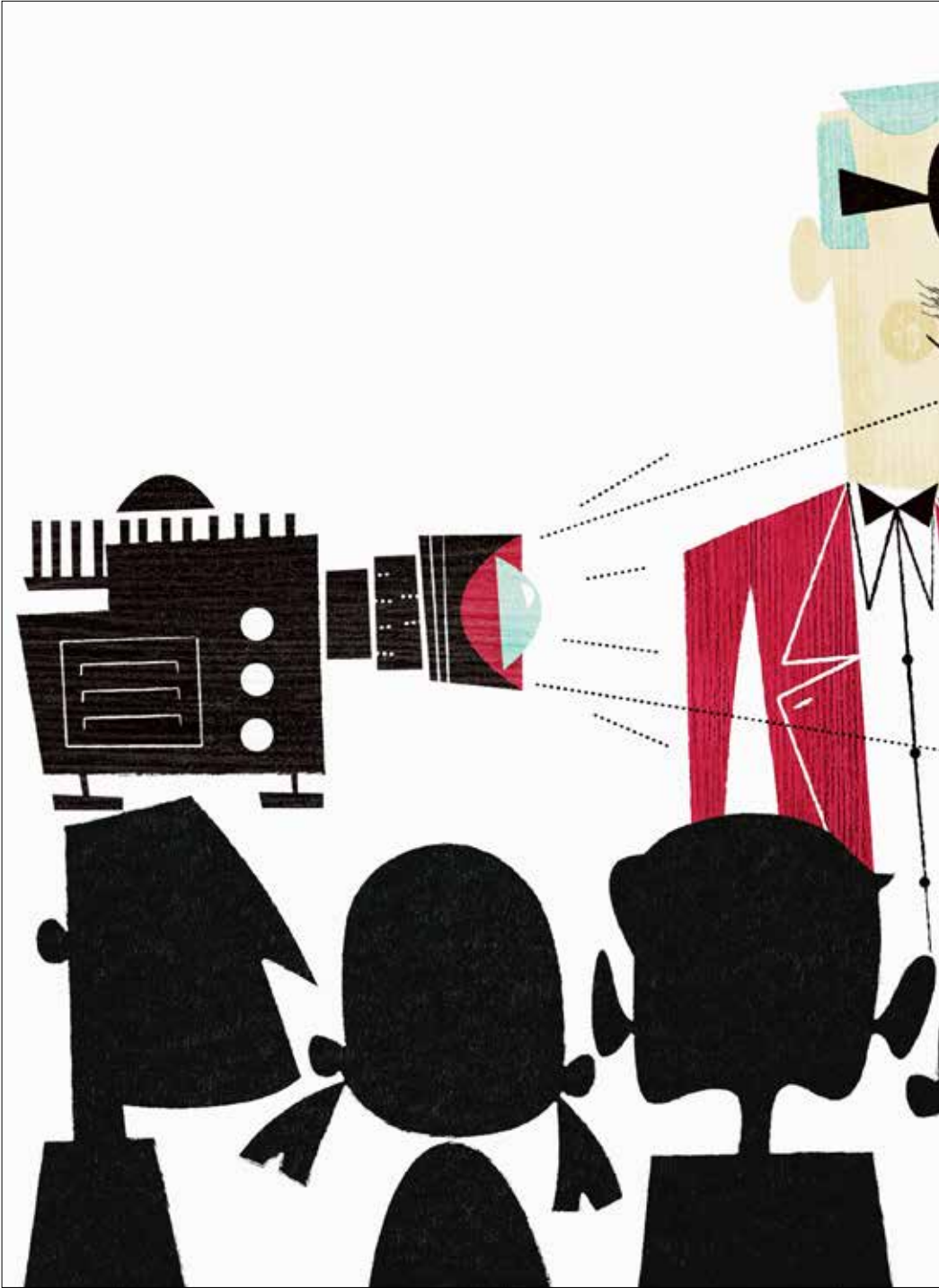
I Skanderborg tager chefkonsulent Torben Steen kritikken med ro. Han mener, at kommunens arbejde med John Hattie og Challenging Learning er blevet misforstået, og han afviser, at forløbet har været andet end et fagligt input til lærerne.

- Jeg kan slet ikke se, hvorfor det skulle være et koncept, når vi tager en åben diskussion om, hvordan man kan arbejde med evidens eller data i en helt åben diskussion til en kursusrække, fortæller han.

- Vores intention er at bruge ny viden om børns læring i en meningsfuld lokal kontekst, og så vil vi gerne skabe et trygt og udviklende miljø for alle lærere og pædagoger, hvor vi kan dele erfaringer, observationer eller ting, vi undrer os over.

Han er stolt over, at kommunen John Hattie og Challenging Learning har fremhævet Skanderborg som en kommune, der har været særlig gode til at udbrede grundtankerne fra Visible Learning i klasselokalerne.

Det beroliger dog ikke Tage Nielsen, der er byrådsmedlem for De Radikale i Skanderborg, at John Hattie og

Challenging Learning løbende vurderer indfasningen af Visible Learning.

- Det er lidt komisk, at de folk, vi sætter til at evaluere Visible Learning-konceptet, er dem, der har solgt det til os. Ja, de siger, at det er helt fantastisk og et enestående koncept, men det skulle de jo også helst mene, fortæller Tage Nielsen, der frygter, at kommunen har satset for ensidigt på projektet.

Folkeskolelærer Marlene Kiilerich Mejdal sidder også med en følelse af, at hun har fået solgt et redskab, der giver hende overarbejde, når hun nu skal tage stilling til, om hendes undervisning passer til kriterierne i Visible Learning.

- Jeg ville ønske, at nogen havde spurgt os, der står med undervisningen til daglig, til råds. Måske kunne vi have nogle ideer til, hvordan elever lærer noget, som kunne være interessant for udviklingen i folkeskolen, fortæller hun.

Kommune	Udgift
Skanderborg	18.917.963
Norddjurs	2.724.817
Slagelse	5.516.578
Gentofte	3.515.154
Gladsaxe	3.835.673
Lyngby-Taarbæk	3.219.763
Rudersdal	3.108.835
Kalundborg	6.871.967
Aarhus	1.136.021
Næstved	601.898
I alt	47.460.550

Om undersøgelsen: Kommunen har søgt aktindsigt i ti kommuners udgifter til Visible Learning. Skanderborg har medtaget de afledte udgifter til løn til projektledelse og kompensation til skolerne, men for de øvrige kommuner er der kun tale om de direkte udgifter til firmaet Challenging Learning. En række af kommunerne har fået finansieret en del af beløbet gennem AP Møller Fonden.

på "tv shop-koncept"

FOTO: GUSTAV DEJERT / POLFOTO

"Det bliver beskrevet som en decentral proces, men det interessante er jo, at stort set alle kommuner gør det samme."

Jørn Bjerre, lektor, DPU

Forskere: Folkeskolen er blevet offer for lemmingeeffekt

Kommunerne tager til Norge, Canada og New Zealand for at puste nyt liv i folkeskolen, men forskerne frygter, at det er kortsigtede modefænomener.

Af Anders Kjølner
anders@kommunen.dk

Det er ikke første gang, at kommuner søger mod udlandet efter nye ideer til at forbedre folkeskolen. Samtidig med, at læringen skal være synlig i flere kommuner, valfarter politikere og skolelærere til Ontario i Canada for at få inspiration til at implementere skoleformen, mens det for et par år siden var den norske LP-models fokus på læringsmiljø, som kommunerne sværgede til.

Det bliver ofte præsenteret som lokale tiltag, men lektor ved DPU på Aarhus Universitet Jørn Bjerre mener, at der er et overordnet mønster i udviklingen.

- Det bliver beskrevet som en decentral proces, men det interessante er jo, at stort set alle kommuner gør det samme. I dag er det Visible Learning, og det er ikke bare kommunerne, der betaler for det. Der er også AP Møller Fonden og ministerielle udviklingskonsulenter, der udbreder det, så vi har et helt kompleks af folk, der gør, at vi får de samme løsninger alle steder, fortæller Jørn Bjerre.

Han mener, at det bliver en form for lemmingeeffekt, hvor kommunerne hopper med på den seneste udenlandske trend uden at sætte sig ordentligt ind i substansen.

Keld Skovmand, lektor på Center for Anvendt Skoleforskning ved University College Lillebælt, tolker

Visible Learning som en afledt konsekvens af folkeskolereformen med dens klare fokus på målstyring, men han advarer imod, at kommunerne tror, at de kan skyde genvej ved at indkøbe færdige læringskoncepter i udlandet. Han opfordrer i stedet kommunerne til at indgå i et samarbejde med professionshøjskolerne for at udvikle nye koncepter til undervisningen.

I Skanderborg Kommune, som er gået ind i et projekt om at udbrede tankerne fra Visible Learning i undervisningen, er man sikre på, at de nye tiltag er langtidsholdbare i modsætning til et koncept som den norske LP-model.

- Det er rigtig vigtigt, at det her ikke bliver endnu ét i rækken af en masse mærkelige tiltag, hvor vi siger: "nu skal I se - vi har fundet et quick fix på den anden side af Jorden". Det har vi sagt fra starten, og det er vigtigt for os, for lærerforeningen og for alle de lærere, der har været rigtig glade for det her forløb, fortæller chefkonsulent Torben Steen, der har et erklæret mål om, at Visible Learning vil kunne aflæses som højere karakterer og øget trivsel indenfor et par år.

Firmaet bag Visible Learning i Danmark: Det er ikke et koncept

James Nottingham er uddannet lærer i England og står i spidsen for Challenging Learning, der har licens til Visible Learning i Skandinavien. Han mener, at der har været en uretmæssig og sensationslysten kritik af Visible Learning i danske medier.

Af Anders Kjølner
anders@kommunen.dk

Visible Learning er blevet beskyldt for at være konceptualiseret med endeløst materiale og kurser for at tjene penge. Hvordan forholder du dig til det?

- Vores kurser og materiale er designet til at gøre en positiv forskel for elevernes læring, ikke til at tjene penge!

- Det største problem er, at mange politikere ikke forstår at udvikle skoleområdet. De tror, at det er bedre at investere i nye bygninger end at videreuddanne lærerne. De vil have

hurtige løsninger, fordi det giver stemmer.

Synes du, at det er problematisk, at et privat firma selv skal evaluere det produkt, de sælger?

- Det er ikke korrekt forstået. Vi evaluerer ikke selv vores "produkt". Det er ikke, fordi vi er ligeglade, men fordi vi ikke har et "produkt" at evaluere. Vores job er at hjælpe skolepersonalet med at forstå international forskning og at følge dem i opgaven med at forbedre det pædagogiske arbejde.

Vil du betegne Visible Learning som et "koncept", lærerne skal følge?

- Jeg håber, at du efterhånden forstår, at Visible Learning ikke er et koncept. Det er en proces, der skal hjælpe skolens personale med at forstå den enorme rigdom i evidens, som de kan inddrage for at arbejde mere hensigtsmæssigt. Det handler

"De (politikere, red.) vil have hurtige løsninger, fordi det giver stemmer."

ikke om ekstraarbejde, og vi vil ikke ændre det danske skolesystem fra grunden. Det handler om at lære af viden fra andre steder i verden og om at forbedre læringen for alle elever.

Kan forskningsresultater som John Hatties nødvendigvis overføres til virkeligheden i et dansk klasse?

- Det er bizart at sige, at Visible Learning ikke kan indføres i skolerne, for det er jo evidens taget direkte fra klasselokalerne. Det svarer til at sige, at internationale sikkerhedstest af biler ikke kan blive omsat til bedre bilsikkerhed i Danmark.

FOTO: MIRIAM DALSGAARD / POLFOTO

KØBENHAVN / ROSKILDE

Kommuner vil have færre regler og billige boliger

Må man slække på regler om plads, ventilation og adgang for handicappede, hvis man kan få boliger, som folk på kontanthjælp eller integrationsydelse har råd til at betale? Det spørgsmål rejser Københavns og Roskilde Kommune som led i frikommuneforsøget. De vil gerne kunne tilbyde et antal nye boliger til en månedlig husleje på 2.500-3.000 kroner inklusive forbrug, i København dog op til 3.500 kroner Kommunerne har dog brug for dispensation fra nogle af kravene i bygningsreglementet. Det fremgår af deres ansøgning til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

BRØNDERSLEV / FREDERIKSHAVN / HJØRRING

Nordjyder fortsætter med at hjælpe ledige til job Norge

Ledigheden falder blandt nordjyderne, og byggeriet tordner derudad. Alligevel fortsætter Brønderslev med at hjælpe ledige til Norge for at arbejde, fortæller DR Nordjylland. Også næste år er der nemlig afsat penge fra beskæftigelsesudvalget i Brønderslev til det Norges-projekt, der på tre år har sikret 466 vendelboer arbejde i Norge. Også Hjørring og Frederikshavn Kommune bidrager. Det er især pædagoger, tømrere og butiksansatte, der får job i Norge.

AABENRAA

Tiltag har god effekt: Kontanthjælpsmodtagere får job

454 borgere har flyttet sig fra kontanthjælp enten til selvforsørgelse (cirka 50 procent) eller til andre ydelser eller fleksjob (cirka 50 procent) i Aabenraa. Kommunen iværksatte i 2015 en særlig indsats, blandt andet KIK Fokus - for borgere, der skal have brudt en uhensigtsmæssig social indstilling eller arv eller har et misbrug eller en kriminel løbebane. Her har man lavet et cykelprojekt sammen med transport- og logistikbranchen, hvor 20 unge kontanthjælpsmodtagere kommer igennem fysisk træning, cykeltræning, personlig udvikling og virksomhedspraktik i en transport- og logistikvirksomhed. De slutter med at cykle fra Padborg til Alpe d'Huez i Frankrig og fortsætter i enten job eller uddannelse.

HØJE-TAASTRUP

Otte blokke skal rives ned for at give plads til børnekulturhus

Et længere forløb omkring en byfornyelsesplan i Taastrupgård i Høje-Taastrup er nu vedtaget af beboerne i boligområdet. Projektet vil blandt andet betyde nedrivning af otte blokke med i alt 185 boliger, nye boligformer og lejligheder samt en ny skole, som også skal være byens børnekulturhus, oplyser Høje-Taastrup Kommune.

Projektet 'Fremtidens Taastrupgaard' er et omfattende projekt, hvor et nyt skole- og børnehus for 0-6. klasse skal erstatte Selsmoseskolen, der brændte, og ligge inde i selve Taastrupgaard. Samtidig skal der bygges rækkehuse i området ud mod mosen og der, hvor skolen ligger i dag. Beboerne vedtog planen med 64 procent af stemmerne.

Projekterne gennemføres i et tæt samarbejde mellem Taastrupgård, KAB og Høje-Taastrup Kommune, og der er store forventninger til fremtidens boligområde, som lige nu står på regeringens 'ghetto'-liste.

Lollands sårbare økonomi afhænger af andre kommuner

KORA-rapport om Lolland Kommunes udbytte eller ikke-udbytte af udligningsreform skal bidrage med fakta til argumentationen.

o udligning

Af Michael Kjærgård
michael@dknyt.dk

Udligningsordningerne mellem kommunerne og ændringer i samme fylder meget i bevidstheden både hos de kommuner, der bidrager, og hos dem, der modtager. I Lolland Kommune har en ændring, der fik virkning i 2013, fyldt så meget, at kommunen har bedt KORA om at dykke nærmere ned i tallene.

Resultatet er blevet en rapport, der belyser muligheden for at genberegne de justeringer, der blev gennemført i udligningssystemet i 2013, herunder især om de nødvendige data overhovedet er til stede. Rapporten er skrevet af projektchef, cand.oecon. Niels Jørgen Mau Pedersen fra KORA, og hans konklusion er, at man godt kan udføre nogle del-beregninger, men kun med stor vanskelighed regne det hele komplet igenem.

Man kan spørge, hvad det

overhovedet skal gøre godt for, eftersom Lolland Kommune hverken med eller uden genberegning har nogen chance for at gennemtrumfe en tilbagerulning til tilstanden før 2013, og kommunen vil da heller ikke gå videre med sagen end den rapport, der nu foreligger, oplyser økonomichef Brian Johansen fra Lolland Kommune til dknyt.

Fakta skal give lydhørhed

Hans svar på spørgsmålet om, hvad det så skal gøre godt for:

- Vi har et ønske om at underbygge vores argumentation med fakta og ikke bare synspunkter. Vi forventer, at de penge, vi har brugt på rapporten, vil bære frugt i form af lydhørhed, begrunder Brian Johansen. Rapporten har kostet 45.000 kroner at få udarbejdet, og foruden fakta til fremtidig brug i Lollands argumentation overfor de bevilgende myndigheder har kommunen fået fornemmel-

ser bekræftet og mekanismer afdækket. For selv om det er en flere gange gentagen sætning i rapporten, at det 'ikke umiddelbart (er) muligt at forudsige, om estimatet heraf ville være anderledes i dag', så står det klart, at grunden til, at Lolland Kommune med økonomichefs ord 'ikke fik noget ud af tilskudsreformen', er, at forholdene i andre kommuner ændrede sig.

Oversat:

- Vores økonomi er meget sårbar. Vi kan opleve udsving på 30-40 millioner kroner på grund af noget, der sker i andre kommuner, opsummerer Brian Johansen.

Et meget tydeligt eksempel på dette er udviklingen i befolkningstallet, og hvad det har betydet for tilskudsberegningen.

Afhænger af andre

I 2013 betød den ændrede udligning et plus for Lolland på 41,9 millioner kroner, i 2014 var det halveret til 21 millioner kroner, og i 2015 faldt det yderligere til 14,4 millioner kroner I år er der en lille stigning til 17,2 millioner kroner, som i 2017 ventes fordoblet til 34 millioner kroner.

Altså meget store udsving, der hovedsagelig skyldes at den pulje, der er afsat til kommuner med befolkningstilbagegang, skal deles mellem

”Vi har et ønske om at underbygge vores argumentation med fakta og ikke bare synspunkter. Vi forventer, at de penge, vi har brugt på rapporten, vil bære frugt i form af lydhørhed.”

Brian Johansen, økonomichef, Lolland Kommune

dem, der byder ind på den. Altså: Jo flere kommuner med befolkningstilbagegang, jo færre penge til hver af dem.

For en kommune som Lolland, hvor befolkningstilbagegangen tegner sig for en stor andel af udligningen, er det noget, der kan mærkes. Men det er ikke noget, kommunen selv har kontrol over.

Eksempelvis kan den aktuelle flygtningesituation vise sig at være en fordel for Lolland, fordi andre kommuner på grund af deres andel af flygtninge vil opleve mindre eller ingen befolkningstilbagegang, så Lolland skal dele puljepengene med færre - måske. Men under alle omstændigheder er det noget, som Lolland Kommune ikke selv kan påvirke. o

Ny minister åbner for civilregistrering

Kirkeminister Mette Bock (LA) vil ikke afvise at flytte civilregistreringen fra folkekirken til kommunerne.

o forsøg

Af Daniel Christensen
daniel@dknyt.dk

Kort efter at Liberal Alliances Mette Bock er blevet udnævnt til kirkeminister, åbner hun op for, at offentlig registrering af blandt andet fødsler, bryllupper, partnerskaber og dødsfald i fremtiden skal ske i kommunerne i stedet for folkekirken.

Hun frygter ikke, at det vil gå ud over antallet af medlemmer af folkekirken, og henviser til, at registreringen i over 150 år har været en kommunal opgave i Sønderjylland, uden at det har betydet et fald i antallet af medlemmer af folkekirken i de sønderjyske kommuner.

Det skal være muligt at registrere eksempelvis dødsfald hos kommunen, foreslår den nye kirkeminister.

Foto: Jacob Ehrbahn / Polfoto

- For mig er det ikke afgørende, at registreringen ligger hos folkekirken. Der skal mere til, for at der inde i murstensbygninger er liv og

vækst i folkekirken. Det handler i stedet om, at medlemmerne tager folkekirken til sig og fylder den med liv. Det kan vi ikke klare fra Chri-

stiansborg, siger Mette Bock til Kristeligt Dagblad.

Den nye kirkeminister genopliver dermed en debat, som ad flere omgange har trukket overskrifter i både lokale og landsdækkende medier.

Senest da Københavns og Aarhus Kommune som en del af et frikommuneforsøg i foråret søgte om at få lov at overtage kirkens opgave med civilregistrering. Her var det indledningsvis med støtte fra daværende kirkeminister Bertel Haarder (V), men han vendte siden på en tallerken.

Under et samråd i maj kaldte han det blandt andet 'dyrt og unødvendigt' og henviste til, at kommunerne har færre åbningsdage end folkekirken, og at det derfor ville blive mere besværligt at foretage registrering af eksempelvis et nyfødt barn. o

Lederuddannelsen i High Performance Leadership er et samarbejde mellem CBS Executive og High Performance Institute (ved direktør Allan Levann) og henvender sig til ledere i både private virksomheder og den offentlige sektor.

Foto: CBS

CBS-opgør med New Public Management

En nyt kursus i High Performance Leadership fylder stolerækker på CBS. Mennesker er grundlæggende altruister og drives af at kunne gøre en forskel. Derfor skal den negative performance-kultur og New Public Management lægges i graven, mener professor og dekan ved CBS Jan Molin.

o hpl

Af Benjamin Holst
benjamin@kommunen.dk

Hvad er High Performance Leadership (HPL)?

Det er et forsøg på at slippe alle de gode kræfter løs ved at lægge en dæmper på ledelsens trang til styringssystemer og performance management i bred forstand, KPI'er og kontrol af medarbejdernes produktivitet. Hvis man styrer sine ambitioner på det punkt, så slipper man en masse ressourcer løs, hvilket dybest set også er i virksomhedens interesse.

Hvad er der nu galt med New Public Management?

Det, der er galt med New Public Management (NPM), er forestillingen om, at det er nødvendigt at lave specifikke mål og så efterfølgende kontrollere, om de nu bliver opfyldt. Konsekvensen er, at det, man kalder transaktionsomkostningerne, stiger og stiger. For vedligeholdelsen af og opfølgningen på systemerne er i sig selv omkostningstung. Dernæst er det spild af gode kræfter, fordi alt for mange mennesker bruger deres tid på at se på de her mål og sørge for at de kan dokumentere, at målene er opfyldt. Men det allerværste er måske, at folk begynder at

suboptimere: De fokuserer alene på at nå deres mål - i stedet for at gå efter det mere hensigtsmæssige og en gang imellem også overskride grænser, fordi man ikke alene tænker på at nå sine mål.

Så HPL er altså en art tillidsbaseret ledelse?

Det handler om menneskesyn. De fleste mennesker vil jo godt gøre et stykke arbejde i den gode sags tjeneste. Og det her er sådan set bare en psykologisk aflæsning af, at det smarteste, man kan gøre i den forbindelse, er at frigøre folk for bindingerne - for energien og lysten er der. Medmindre vi har et ledelsesslag, der tror, de skal leve op til nogle forventninger ovenfra, og derfor binder deres medarbejdere ind i en masse systemer og kontroller og sanktioner.

Der er stort politisk pres på kommunerne for, at de skal effektivisere. Kræver HPL ikke, at man overordnet også forstår, at alting ikke kan måles og vejes?

Det tror jeg ikke. Jeg kan sagtens forstå bekymringen på de kommunale lederes vegne, men selv de mest detailorienterede og ihærdige politikere på Christiansborg kan jo ikke følge op på og styre alt - der er et kæmpe råde-

rum indenfor deres krav om effektivisering. Langt henad vejen er det jo meget ihærdige kommunale ledere, der har taget dette (NPM red.) til sig med kyshånd og indført disse systemer i deres iver efter at komme med nogle overbevisende tal, som - i deres egen optik - plejer deres områdes interesser. Jeg mener dybest set, at det brede ledelsesslag har været med til at vildlede politikerne og produceret nogle mål og resultater, som har stimuleret politikernes illusioner om, at det var dem, der sad og styrede. Det er en rigtig dårlig idé og omtrent som at indgå en handel med Djævelen.

Kan HPL hjælpe kommunerne til at blive mere effektive og måske endda spare penge?

Ja, det er jeg helt overbevist om. Hvis du tager den kommunale debat - og i og for sig også debatten i store dele af den private sektor - så har man reduceret fokus til det, vi kalder et nulsumsspil. Det vil sige, at der kun er én given mængde energi til stede, og at 'det er den, vi er nødt til at styre'. Men vi kan jo ikke reducere kvalitet og resultater og med en simpel ligning sige, at det blot er et spørgsmål om, hvor mange mennesker, der er til at løse opgaven. Det er en meningsløs debat. Der

"Jeg mener dybest set, at det brede ledelsesslag har været med til at vildlede politikerne og produceret nogle mål og resultater, som har stimuleret politikernes illusioner om, at det var dem, der sad og styrede. Det er en rigtig dårlig idé og omtrent som at indgå en handel med Djævelen."

Jan Molin, professor og dekan ved CBS.

High Performance Leadership ...

► siger "nej" til simple resultatmålinger, KPI'er, måleskemaer og regnearksledelse.

► siger "ja" til at udfolde potentialet for at skabe fantastiske præstationer gennem stærkt lederskab, menneskesyn og retning.

► reducerer risikoen for stress blandt medarbejderne og styrker arbejdsglæde, selvværd og personlig mestring og effektivitet.

sker jo noget andet med mennesker, hvis de også har en ide om, at det, de laver, også gør en forskel.

Hvorfor tror du, performance-systemerne har fået så mange kommunale fans?

Der er en tendens til, at disse løsninger smitter. Helt ukontrollabelt. Det må have overrasket mange, hvordan NPM bredte sig med lynets hast i offentlige organisationer. Men det er jo sket, fordi en leder med lidt pondus til et KL-møde har fortalt andre, at 'sådan her har vi gjort i min kommune', og så er fem andre gået hjem og har tænkt, at 'hvis jeg skal være med i den gode kreds, så må jeg hellere forsøge at indføre noget af det her.' Det er helt banalt, men det er sgu sådan, det foregår.

Tilsvarende så mener jeg, at VL-grupperne er en betydelig barriere for udviklingen i det danske samfund. Netværk er godt, men det er også, som jeg plejer at sige, iscenesat impotens.

Morgendagens meningsdannere

Af Stefan Roy Frederiksen

EN OPSANG TIL DET OFFENTLIGE

Nogle mennesker kan i perioder ikke stå på egne ben. Livet kan være barsk og byde på udfordringer, hvor man har brug for hjælp. Men vi skal give en reel hjælp til samfundets svageste fremfor blot at gøre dem til enheder i et stort socialsystem, som spytter den ene check ud efter den anden. Tiden er inde til at gøre op med offergørelsen og klientgørelsen af borgere, som kan klare sig selv. Statslig hjælp skal kun gives til reelt trængende, og socialpolitik skal altid først og fremmest fokusere på at sætte folk i stand til at forsørge sig selv, da dette vil hjælpe den enkelte person frem mod størst mulig individuel autonomi. I stedet skal civilsamfundet spille en endnu større rolle.

Velfærdsstaten blev opfundet for at tage sig af de svageste i samfundet; en opgave, som må siges at være slået fejl. Samfundets svageste parkeres udenfor fællesskabet med en check fra staten uden reel mulighed for at forsørge sig selv. Dette bidrager til at umyndiggøre de mindre ressourcestærke i samfundet og gør dem afhængige af staten - en tilstand, der er dybt nedværdigende for individet.

Tusindvis af danskere bliver i dag udsat for en dårlig behandling i det offentlige socialsystem. Det skyldes en herskende, socialdemokratisk kassetænkning, hvor folk skal placeres i en kasse. Herefter opgives de af systemet og får smidt en check i hovedet i stedet for at få hjælp til at klare sig selv. Den socialdemokratiske kassetænkning er blandt andet illustreret ved det absurd høje antal unge mennesker, som er blevet placeret i kassen "ikke-jobklar". Knap 40.000 unge mennesker blev alene i 2013 fundet uegnede til at arbejde. Det er nok engang en falliterklæring og et forkasteligt signal at sende til unge mennesker.

Socialsystemet skal altid stræbe efter at få folk til at klare sig selv. At gøre borgere til passive klienter er respektløst - både overfor skatteyderne, men så sandelig også for de trængende borgere.

Det er altafgørende, at man ser på den enkeltes behov. Problemer løses sjældent med en check. Nogle har måske brug for en mentor i hverdagen, andre har brug for faglig opkvalificering for at komme ud på arbejdsmarkedet, mens andre igen kan have brug for terapi til at bearbejde traumer.

På kort sigt kan det være en stor udgift, men hvis det får flere i arbejde, vil det på langt sigt ikke blot være det mest menneskelige, men også det mest økonomisk rentable.

Det bedste middel mod sociale problemer er at få et job. At have noget at stå op til om morgenen. Det booster selvværd, livsindhold og socialt netværk. Omvendt er arbejdsløshed roden til social armod. Derfor bør offentlige ydelser aldrig fjerne incitamentet til at søge arbejde. Ej heller skal offentlige ydelser gives med det formål at skabe mere økonomisk lighed.

Desværre har jobcentrene været håbløse til at få arbejdsløse tilbage på arbejdsmarkedet. De er udsat for unødvendig og uværdig visitation, håbløse aktiveringer, ineffektive kurser samt en uværdig klientgørelse.

Ledige bliver sendt på nytteløse kurser såsom CV-kurser. For akademikerne, som allerede har styr på CV'et, nytter det intet. For den unge mand, som grundet sociale problemer er uden for arbejdsmarkedet, gør et CV-kursus næppe heller en forskel.

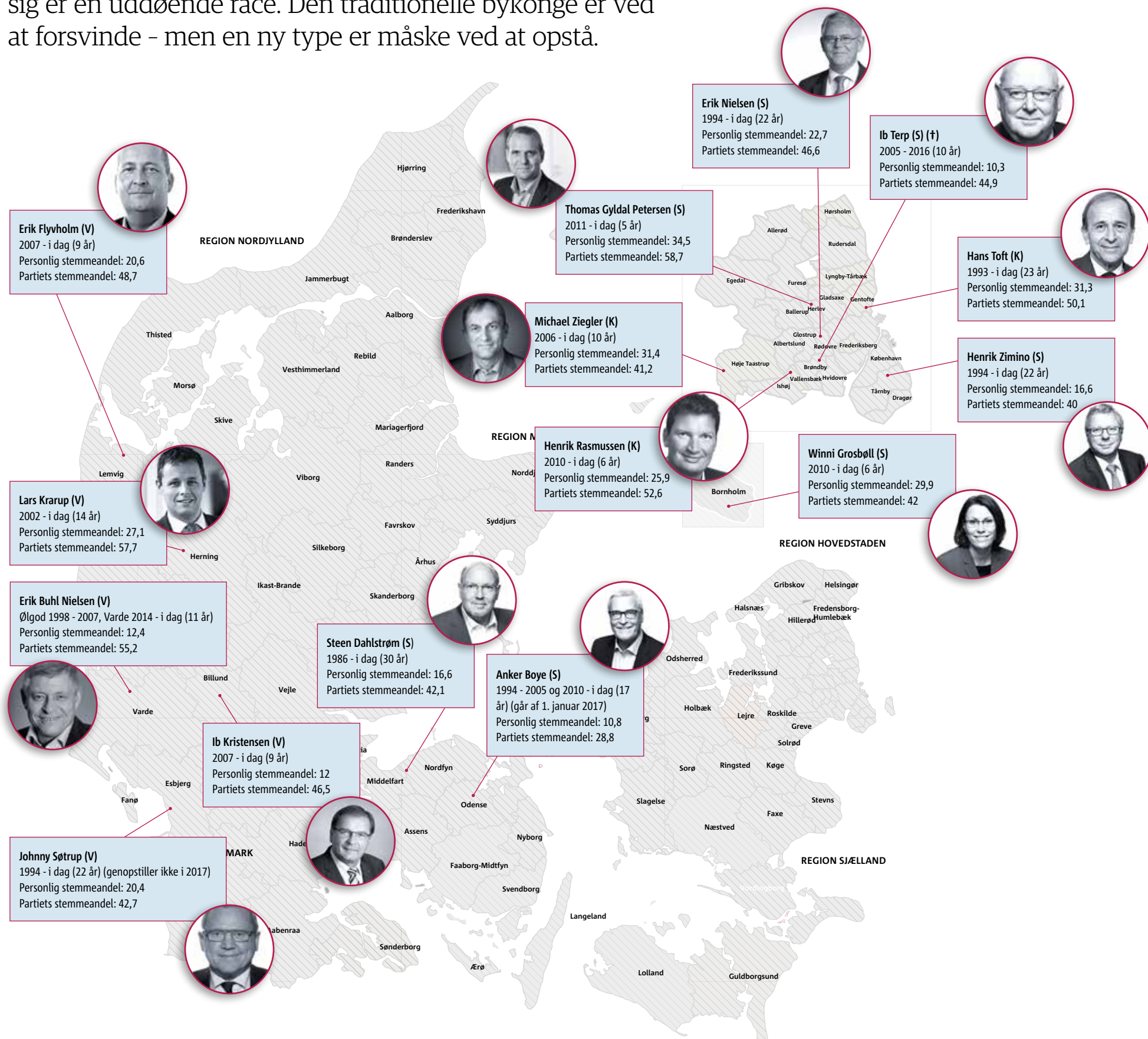
Private kan løfte opgaven langt bedre end det statslige bureaukrati-monster. Aktører med en oprigtig interesse i at få arbejdsløse ud på arbejdsmarkedet vil ikke sætte mennesker til at bygge spaghettitårne, tage nytteløse personlighedstest eller deltage i kurser i at åbne et excel-ark, som man ser det på jobcentrene.

Jobcentrene bør nedlægges, således at arbejdsløse får bedre hjælp til at komme tilbage på arbejdsmarkedet.

"At gøre borgere til passive klienter er respektløst - både overfor skatteyderne, men så sandelig også for de trængende borgere, fordi det altid er mere værdigt at klare sig selv."

Den traditionelle by

Borgmestre med absolutte flertal og årtiers regeringstid bag sig er en uddøende race. Den traditionelle bykonge er ved at forsvinde - men en ny type er måske ved at opstå.

Tidligere bykonger (og -dronning)

Kilde: Ulrik Kjær, professor, Syddansk Universitet

FOTO: JESPER STORMLY HANSEN / POLFOTO

Kjeld Rasmussen (S)
Brøndby
1966 - 2005 (39 år)

Det bedste eksempel på ombudsmanden, fordi han kendte rigtig mange af kommunens borgere. Han sørgede efter sigende for at vie mange par, så han lærte dem at kende, og besøgte ofte Brøndby IF, fordi han vidste, at mange vælgere spillede derude.

FOTO: JENS HENRIK DAUGAARD / POLFOTO

Thorkild Simonsen (S)
Aarhus
1982 - 1997 (15 år)

Politisk bredt favnende borgmester, som kunne stjæle vælgere i den anden blok. Meget respekteret indenfor og udenfor kommunen, fordi han var dygtig og kæmpede for Aarhus. Han skilte ikke vandene, men samlede dem.

konge er død

Frederik Buhl Kristensen
frederik@kommunen.dk

Da medierne i dagene efter den 8. november tog afsked med den tidligere Farum-borgmester Peter Brixtofte, gik ét ord igen: bykonge. “En af de få borgmestre i Danmark, som kunne betegnes som bykonge, uden at det blev en kliché,” stod der for eksempel i *Kommunens* nekrolog om den afdøde borgmester.

Bykonger er dog ikke bare et omdiskuteret begreb; det er også en titel, der kan tildeles færre og færre. Sammenlægninger og øget politisk konkurrence har minimeret antallet af enerådige herskere i kommunerne. Er bykongen død?

Anskuer man det lidt pessimistisk, er svaret faktisk ja. Professor på Syddansk Universitet (SDU) Ulrik Kjær har i sine mange års studier af bykonger arbejdet med tre parametre, der skal opfyldes for at kunne kalde en borgmester for bykonge: 1) Borgmesterens parti skal have absolut flertal i byrådet, 2) mere end hver tredje vælger skal have stemt personligt på ham, og 3) han skal have siddet i mindst otte år.

Anerkender man de krav, er antallet af bykonger faldet fra 10 i 2001 til nul i dag.

Efter kommunalreformen er det blevet meget svært at leve op til alle tre parametre, siger Ulrik Kjær om den reform, der i 2007 reducerede antallet af kommuner fra 271 til 98.

Selv hvis man nøjes med

”Han skal både kunne tage til København for at forhandle opad i systemet, og sige det rigtige når han står ude i det lille forsamlingshus.”

Ulrik Kjær, professor i statskundskab på SDU

det parameter, at borgmesterens parti skal have absolut flertal, er andelen af bykonger også gået tilbage. Ifølge valgforsker ved Københavns Universitet Martin Vinæs Larsen havde omkring hver tredje danske kommune en borgmester med absolut partiflertal bag sig fra 1970 og frem til 2007. I dag er det kun i hver 10. kommune, at et enkelt parti har flertal.

Han lever endnu

Helt død er bykongen dog ikke, mener Ulrik Kjær fra SDU. For en bykonge er ikke kun udgjort af tørre parametre.

Det vigtige for mig er, at det er en person, som personificerer kommunen så meget, at ikke kun de, der bor i kommunen, men også gerne de, der bor udenfor, ser personen som synonym med kommunen, siger han.

Ser man på de borgmestre, der ofte i dag får titlen bykonge, er flere af dem heller ikke langt fra at leve op til de gamle kriterier. Hernings Venstre-borgmester Lars Krarup har været borgmester i 14 år og sikrede ved sidste valg Venstre absolut flertal i byrådet – men det var ‘kun’ 27 procent af vælgerne, der stemte personligt på ham. Herlevs socialdemokratiske borgmester Thomas Gyldal Petersen, fik til gengæld mere end hvert tredje kryds sat personligt ud for sit navn og sikrede samtidig Socialdemokratiet absolut flertal – men han har kun siddet i borgmesterstolen siden 2011, altså endnu ikke otte år.

Da kommunalreformen i 2007 rykkede på kommunegrænserne, fik mange borgmestre flere borgere og dermed også vælgere under sig. Det kostede borgmesterkæden for mange bykonger, mens andre stod svagere tilbage, siger valgforsker på Københavns Universitet Martin Vinæs Larsen.

Jo større kommunerne er, jo mindre sandsynlighed er der for, at der er tale om en

”Jeg kan sige det på den måde, at hvis man opfører sig som konge, bliver man ikke genvalgt særligt mange gange.”

Steen Dahlstrøm, borgmester i Middelfart siden 1986

mindre lomme med bestemte vælgere, siger han og tilføjer, at bykongerne især blev ramt de steder, hvor man slog by- og landkommuner sammen.

For trods navnet er selv bykonger afhængige af vælgerne. Derfor finder man fortsat primært de socialdemokratiske bykonger i og omkring byerne, for eksempel på Københavns vestegn, Venstre regerer primært på landet, særlig i Jylland, mens de konservative bykonger især findes i Nordsjælland.

Men selvom det er blevet sværere for en borgmester at sikre sit parti absolut flertal, er det ikke umuligt. Martin Vinæs Larsens forskning har tidligere vist, at 27 procent af vælgerne sætter deres kryds et andet sted ved kommunalvalg end ved folketingsvalg – og en stor del af dem sætter det ud for borgmesteren, hvis han har gjort det godt.

Borgmestrene suger ekstra stemmer, og de trækker også på tværs af midten, siger Vinæs Larsen og henviser til, at de typiske borgmestertier Venstre, Konservative og Socialdemokratiet klarer sig bedre til kommunalvalg end til folketingsvalg.

En ny bykonge opstår

Vejen fra borgmester til bykonge kan dog være hård. Ifølge Ulrik Kjær kræver det på den ene side energi nok til at kunne have fingrene med i det meste og på den anden side tålmodighed til at blive ved. Og så kræver det karisma og gennemslagskraft:

Han skal både kunne tage til København for at forhandle opad i systemet og sige det rigtige, når han står ude i det

lille forsamlingshus, siger SDU-professoren.

Men bykongen er ved at ændre sig, tilføjer Ulrik Kjær. Han er begyndt at fokusere mindre på forsamlingshuset og mere på de bonede gulve i hovedstaden. Før kommunalreformen fungerede bykongerne typisk som borgernes ombudsmand: Det kendte ansigt i gågaden, som kerede sig om de enkelte borgere og gik lidt længere for deres skyld. Som eksempel fremhæver Ulrik Kjær den hidtil længst siddende borgmester, Brøndbys Kjeld Rasmussen.

Efter kommunalreformen er de fleste bykonger rykket længere væk fra borgerne og i stedet blevet kommunens ambassadør udadtil. Han har kontakt til mange forskellige aktører inden- og udenfor kommunegrænserne, og han tager kampen op mod de andre kommuner for at tiltrække vækst og velfærd til sin kommune. Et eksempel er Lars Krarup, der i november under stor mediebevågenhed trak Vestdanmarks nye politiskole til Herning.

Fra byrådsmøde til krolf

Også Middelfarts Steen Dahlstrøm er ifølge Ulrik Kjær af den nye type, ambassadøren. Med sine 30 år som borgmester holder han rekorden som den længstsiddende nuværende borgmester. Men selvom han ofte selv bliver tituleret bykonge og tidligere har haft absolut flertal, afviser Steen Dahlstrøm begrebet:

Jeg kan sige det på den måde, at hvis man opfører sig som en konge, bliver man ikke genvalgt særlig mange gange, griner han.

Middelfart-borgmesteren mener selv, at hemmeligheden bag hans og andre længe-residdende borgmestres succes er at skabe samarbejde.

Så trækker alle på samme hammel, og partipolitikken træder i baggrunden for arbejdet for bedre bosætning, flere arbejdspladser og bedre service, siger han.

5 råd til at blive genvalgt igen og igen

af Steen Dahlstrøm, borgmester i Middelfart

1. Få byrådet til at samarbejde, så der er fokus på at bedrive politik og skabe resultater fremfor partipolitik og taktik – sørg for at dele succeserne.

2. Vis lederskab, sæt retning og markedsfør kommunen på en måde, der gør borgerne stolte.

3. Vær borgmester for alle kommunens borgere og brug den platform, du har, til at komme ud og møde dem ved alskens arrangementer.

4. Hav respekt for mindretallet, men sørg for, at mindretallet også har respekt for flertallet.

5. Vær ydmyg overfor din opgave og respekter demokratiet, men husk, at folk også forventer, du går forrest.

Men Steen Dahlstrøm mærker også, at byrådsarbejdet er blevet mere professionaliseret efter kommunalreformen, så konkurrencen i dag er mod de andre kommuner fremfor mellem partierne i byrådet. Selv prioriterer han dog stadig at møde borgerne for at “høre om dagligdagens bekymringer”.

Man skal selvfølgelig være inde i møderne i byrådet, men også ude til morgenkaffe og et slag krolf (krokett-golf, red.) i Ejby, siger han.

Stærke politikere

Ifølge kommunalforsker ved KORA Ulf Hjelmar sker professionaliseringen også i form af en forskydning af magten fra byrådene til embedsmændene. Samtidig er antallet af kommunalpolitikere, der genopstiller, svagt faldende de seneste år – fra over 70 procent til omkring 60 procent. Derfor kan en bykonge være vigtig, mener han.

At dæmme op for den udvikling kræver stærke poli-

tikere. Og en stærk borgmester er næsten det bedste modsvar, siger Ulf Hjelmar.

Men en stærk bykonge risikerer også at efterlade et tomrum i byrådet, når han abdicerer, siger Ulrik Kjær fra SDU. Og så gemmer danmarkshistorien på bykonger, der handlede for enerådigt til skade for kommunen. Det skete blandt andre for Peter Brixtofte, hvilket resulterede i sagerne om mandatsvig og endte med hans fald fra tronen i Farum.

Nu skal vi ikke overfortolke på Brixtofte, men det var blandt andet hans politiske utålmodighed, der nogle gange fik ham til at give fuld gas med dagsordener. Der havde det været bedre, hvis nogen havde turdet bede ham sænke tempoet, siger Ulrik Kjær.♦

Peter Brixtofte (V)

Farum
1986 - 2002 (16 år)

Helt sin egen klasse. En af de få, der både var ambassadør og ombudsmand. Han brændte så meget for Farum, at folk udenfor kommunen kom til at kende Farum på grund af ham. Men han havde ofte svært ved at vente på, at tiden var moden, og det gav ham i sidste ende problemer.

Tove Larsen (S)

Rødekro / Aabenraa
Rødekro 1994 - 2005,
Aabenraa 2005 - 2013 (19 år)

Den første egentlige bydronning. Det skorter på danske bydronninger, og der viste hun for alvor, at en kvindelig borgmester også kan blive dronning. Man var ikke i tvivl om, at det var hende, der sad for bordenden.

Per Tærsebøl (K)

Helsingør
1994 - 2009 (15 år)

Kombinationen af Thorkild Simonsen og Kjeld Rasmussen. Blev set som byens mand fremfor partiets mand, som i den grad kendte sine borgere. Mange socialdemokrater stemte på ham, hvilket forvandlede Helsingør fra en rød til en grøn by.

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

Der er penge i politik

Der er penge i politik. Hvis nogen skulle have overset det, så bliver man eftertrykkeligt påmindet om det, hver gang ministre kommer og går. En god omgang forargelse skal man aldrig lade gå til spilde.

Her senest er det udvidelsen af regeringen, der har leveret brændstoffet. Ni nye ministre, hvoraf de otte debutterer i rollen, er det samme som otte nye på listen over fremtidige modtagere af ministerpension, hvis de ellers bliver siddende i mindst det hele år, som er den adgangsgivende funktionstid.

Man kan selvfølgelig altid diskutere aflønnings- og pensionsforhold - det var der som bekendt en hel kommission, der gjorde - men det er til gengæld indiskutabelt, at så længe reglerne er, som de er, så er der kun én måde at forhindre nye i at omfattes af dem, og det er, at man aldrig tager nye ministre ind. Enhver kan sige sig selv, hvor holdbart det er, men en god omgang forargelse skal man aldrig lade gå til spilde.

Reglen om et års funktionstid afskærer kun sjældent nogen fra ministerpension, men det sker. Seneste eksempel var Carl Holst, der som alle husker, fik en ministerdebut, der kun kan beskrives som tumultarisk. Og kortvarig, så kortvarig, at pensionstaxameteret ikke nåede at blive sat i gang. Det gjorde til gengæld eftervederlaget, og det er et af det politiske livs paradokser - eller måske snarere grundvilkår - at de mennesker, der uden vaklen forlanger

en persons afgang, bagefter uden at blinke kan finde på at beklage sig over noget, de udmærket godt vidste på forhånd, nemlig at afgang ville udløse en udgift. Men en god omgang forargelse skal man aldrig lade gå til spilde.

En anden minister, Eva Kjer Hansen, holdt lidt længere, men stadig ikke et helt år, men hun havde for år tilbage været minister ad flere omgange og langt over et år, så hun var ikke ny på pensionskarussellen. Det var heller ikke den indirekte afløser Ulla Tørnæs, men en anden udløber af denne ministerafgang illustrerer et andet aspekt af princippet med eftervederlag. Vi kunne kalde det 'de brændte broers princip'.

De brændte broers princip

En rokade, der foruden to ministerier involverede både Europa-Parlamentet og Folketinget, bragte i marts Jakob Engel-Schmidt tilbage i Folketinget efter en ufrivillig pause siden FV15, hvorunder han havde nået at blive ansat som direktør for erhvervsuddannelser på Niels Brock. Da chancen bød sig, var det alligevel politik, der trak mest, og for hver gang, den slags sker, bliver der mere at forklare for den næste politiker, der gerne vil have et civil job efter en måske ufrivilligt afbrudt politisk karriere. Ingen arbejdsgivere synes om folk, der render af pladsen, inden de rigtig er kommet i gang.

En anden, der kan tale med om det, er den nu igen forhenværende politiker Peter Chri-

"Ingen arbejdsgivere synes om folk, der render af pladsen, inden de rigtig er kommet i gang."

stensen, der kiksede med at blive genvalgt ved FV15 og erklærede, at beskeden var så tydelig, at han havde forstået den og derfor var helt færdig med politik. Det varede så ikke længere end til afslutningen af Carl Holsts lige så tumultariske som kortvarige ministertid; så var det alligevel politik, der trak mest. Så meget, at han trods sin bebudede afsked med politik meldte sig på ny som folketingskandidat for en anden kreds end sidst.

Men også tilbagekomsten til politik fik en brat og uventet ende, og nu, NU skulle det så være slut med politik, helt slut. Sagde han ligesom sidst, og uden at træde unødigt i noget må man nok konstatere, at der venter ham lidt ekstra ulejlighed med at forklare, så nogen tror på det, at han ikke for eksempel vil

springe fra et ansættelsesforløb, hvis en ny chance for politisk comeback skulle vise sig. Hvor han så i øvrigt også vil være omgærdet af tvivl, om det politiske nu også holder eller ej, jævnfør at han også har droppet det nyvundne folketingskandidatur. De brændte broers princip - her i dobbelt udgave.

Man kan mene, hvad man vil om eftervederlag, og man skal aldrig lade en god omgang forargelse gå til spilde, men der er tilfælde, hvor den, der får pengene, faktisk kan vise sig at have brug for et stykke tid til at løbe et nyt forsørgelsesgrundlag i gang.

DKNYT

Nyheder for offentlige beslutningstagere

Bestil abonnement
på 46 35 33 43
eller skriv til
lene@dknyt.dk

Vil du være lige så velorienteret som ministre, borgmestre, politikere og andre offentlige beslutningstagere?

Prøv nyhedstjenesten **dknyt.dk** – det er sitet, hvor især kommunale og regionale beslutningstagere holder sig orienteret – blandt andet om det komplicerede sundhedsområde. Hold dig opdateret med udviklingen med et gratis prøveabonnement på dknyt.dk. Abonnementet giver adgang til nyhedstjenesten, tre daglige nyhedsbreve og fuld adgang til blandt andet dk-sundhed.

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre. *Kommunen* inviterer en række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

Af Uffe Elbæk, Torsten Gejl og Roger Matthisen, henholdsvis politisk leder, kommunalordfører og ordfører for et sammenhængende Danmark for Alternativet

Lyt til gadehjørnerne i alle lokale afkroge

Det kommende kommunalvalg skal vende den udvikling, der alt for længe er forløbet ensidigt fra land til by. Vi skal skabe et sammenhængende Danmark, og her er der brug for en omfattende revitalisering af den demokratiske samtale.

Da Alternativet blev grundlagt for snart tre år siden, begyndte det hele med en samtale på et gadehjørne mellem tre personer, der ville noget andet. Tre personer, der troede på, at der var et alternativ. I dag er vi 10 medlemmer i Folketinget og 11.000 medlemmer rundt omkring i hele landet - fra over 3000 i København til fem seje alternativister på Fanø, der godt kunne bruge lidt mere selskab. Vi er på kort tid blevet Danmarks fjerdestørste medlemsparti.

Det er vi selvfølgelig glade for, men vores pointe er en anden: Tænk, engang hvor mange gadehjørner der er i Danmark. Tænk hvor stor forandring vi sammen kan skabe, hvis vi handler på de ting, vi diskuterer på gadehjørnerne. Tænk på alt det gode, der kan strømme nedefra og op - indefra og ud.

Der er nu mindre end et år til kommunalvalget, der finder sted i november næste år. Det bliver Alternativets første kommunalvalg. Vi glæder os helt vildt. Den forandring, vi ønsker, det alternativ, vi vil formulere sammen med resten af Danmark, bliver kun muligt med forandring nedefra, fra byer, landsbyer, lokalsamfund overalt i landet. Det bliver kun muligt, når ildsjælene viser vej og tænker nyt, når vi hver især tager vores demokratiske autoritet til os, når vi selv agerer i tråd med den forandring, vi ønsker.

Flere gadehjørner i Danmark

Vi skal i overført betydning have mange flere gadehjørner i Danmark. For der er blevet for langt mellem dem. Eller der bliver i hvert fald ikke lyttet nok til, hvad der sker på gadehjørnerne. Efterhånden som kommunkontorerne er blevet nedlagt, og de kommunale embedsmænd er flyttet stadig længere væk, er der blevet længere og længere mellem borgere og beslutningstagere.

Vi står i mindre grad til ansvar for hinanden, og de forpligtende fællesskaber er under pres overalt. Og når de gode ideer opstår, kommer de for sjældent ud at flyve. Når det lokale initiativ bliver taget, bliver det for sjældent folket ud. Og det er da en skam.

Det vil vi gøre to ting ved i Alternativet:

For det første vil vi opfordre borgerne til at tage sagen i egen hånd. Det gør mange allerede. Og det er så positivt at opleve det lokale engagement og se, hvordan det kan rykke og inspirere resten af landet. For eksempel popper økosamfund op overalt, mosterier åbner

”Danmark har en stolt tradition for kollektiv selvorganisering og selvforvaltning i lokalsamfundene. Det er som om, vi har glemt, at lokalsamfund og det civile samfund er et reservoir af innovation og virkelyst.”

på Bornholm, netværk for bæredygtig erhvervsudvikling i Nordjylland er blevet etableret, det er lykkedes lægehuse i Skjern at fastholde yngre læger, i Voldum har de lavet intelligente samkørselsordninger, i Trustrup-Lyngby på Norddjurs har de oprettet cykel-landsbyer, landsbyer på Als er gået sammen om at købe en bus og drive en buslinje, friskoler bliver etableret overalt, når den lokale folkeskole bliver lukket, og der er blevet åbnet foreningsdrevne købmænd i Alken og Vrads. For nu blot at nævne nogle få af de gode initiativer, der har inspireret os. Det er den slags, der gør Danmark bedre.

Og for det andet vil vi sætte kommunerne fri til i langt højere grad at gøre, som de vil. Det skal være slut med dødssyg og unødvendig detailstyring fra Christiansborg. Vi har tillid til, at kommunerne bedst selv ved, hvordan de skal udføre deres opgaver. Vi har tillid til, at kommunerne og ikke mindst borgerne selv kan finde på de bedste løsninger.

Brug de lokales kreativitet

Vores vision i forbindelse med kommunalvalget er, at det skal være muligt at skabe sig et godt liv overalt i Danmark. Vi skal fremover tænke land og by som et sammenhængende hele, der bidrager med forskellige kvaliteter, og hvor forskelle betragtes som fordele. I Alternativet tror vi nemlig på, at mening,

bæredygtighed og vækst findes både på landet og i byerne.

Vi lægger derfor op til at nytænke den måde, offentlige myndigheder, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og civilsamfund spiller sammen på, så vi kan sikre, at flere får en meningsfuld tilværelse. Vi ønsker, at de fællesskaber på tværs af landet, der gør tingene på nye måder, bliver rollemodeller for fællesskab, innovation og bæredygtig livsform.

Det er netop derfor, at vi skal give kommunerne autonomien tilbage. Danmark har en stolt tradition for kollektiv selvorganisering og selvforvaltning i lokalsamfundene. Det er, som om vi har glemt, at lokalsamfundet og det civile samfund er et reservoir af innovation og virkelyst.

Vi skal derfor også på Christiansborg lade os inspirere langt mere af den kreativitet, der findes overalt i landet - og som særlig på landet bliver overset. For én ting står i dag soleklart: Udviklingen af lokalsamfundene er afhængig af de lokales engagement og tilstedeværelsen af lokale ildsjæle.

Overskud på flere bundlinjer

Derfor skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at understøtte en stærkere og mere entreprenant iværksætterkultur - i hver en lille flække, i hvert et boligområde, i hver en by. Det kan vi gøre ved at fremme og forbedre rammerne for socialt entreprenørskab, hvor forskellige aktører sammen skaber lokalt iværksætteri, og hvor overskuddet reinvesteres til videre udvikling i det lokale område på fællesskabsniveau.

Som vi ser det, handler værksætteri i land-distrikterne ofte om langt mere end blot økonomisk aktivitet og profit. Det er noget, som passer godt med Alternativets tilgang. Succesrigt iværksætteri søger i stedet overskud på flere bundlinjer. Vi drømmer om langt flere projekter som dem, vi beskrev tidligere, hvor landsbyfællesskaber, erhvervsliv, private og offentlige investeringskilder og kommunerne aktivt er gået sammen i nye utraditionelle samarbejder. En ny fjerde sektor, der kombinerer det bedste fra den offentlige, den private og den frivillige sektor.

Sådan lyder dele af vores vision for et sammenhængende Danmark. Men vi er først lige gået i gang. Det munder altså sammen ud i en politik for et sammenhængende Danmark, som vi offentliggør næste år.

De, der fører ordet, ligner hinanden

Til gengæld er vi efterhånden ret langt med at finde kandidater til kommunalvalgene. De kandidater skal i gang med den lokale politik-

udvikling - og til den politikudvikling har vi brug for dig. For ligesom det gælder Alternativets partiprogram, der er blevet til gennem politiske laboratorier i hele landet, bliver vores politik i de forskellige kommuner også udviklet gennem politiske laboratorier, hvor alle - uanset partifarve - kan bidrage med viden, perspektiv og gode ideer. Vi skal i princippet have lige så mange lokale politikker, som der er kommuner: Altså 98 stykker. For selvom den bæredygtige omstilling og vores værdier vil være tydelige i alt, hvad vi gør, vil vores kommunalpolitik altid basere sig på de kendetegn og forhold, der gør hver eneste af landets kommuner til noget unikt.

Vi tror på, at flere ved mere. Vi har masser af, synes vi selv, gode ideer at gå i gang med, men det giver jo kun mening, hvis flere er enige om retningen og vi lærer af hinanden. Så kom og bidrag - uanset om du abonnerer på Alternativets synspunkter eller ej.

Det vil ikke kun være godt for udviklingen overalt i Danmark; det vil også styrke det civile engagement og bidrage til at løse den krise, som den demokratiske samtale befinder sig i i disse år. De, der fører ordet, ligner hinanden. De har den samme uddannelse, og bor tit de samme steder. Det giver ikke bare en demokratisk krise, men også en tillidskrise, hvor vi har mistet troen på de institutioner, der repræsenterer os.

Det ændrer vi kun ved selv at gøre, hvad vi kan. Ved at formulere det alternativ, der giver mening i vores egen kommune. På vores gadehjørne. ●

Kommunen betalte hans ph.d.:

"Før blev forstædernes historie fortalt af andre"

Forvandlingen til noget nyt og smartere risikerer at rive de gamle forstæder over på midten mellem gamle beboere i betonblokke og rige tilflyttere i villa-kvarterer, advarer Poul Sverrild. Han har netop forsvaret sin ph.d., der er sponseret af Hvidovre Kommune.

Frederik Buhl Kristensen
frederik@kommunen.dk

Poul Sverrild stiller sig ud midtpå det grusede parkeringsareal.

- Det er her, den kommende bymidte skal være, siger han og bevæger sin udstrakte arm for at afgrænse området.

Overfor det lille parkeringsareal tårner Hvidovres 60 år gamle rådhus, og ved siden af ligger den ikoniske, gule

1800-talsgård Risbjerggård. Skal man være lidt højtravende, kan man sige, at vi står midt i Hvidovres fortid og fremtid. For når gruset under vores fødder bliver omdannet til en bymidte, vil Hvidovre ikke længere være en forstad - i hvert fald ikke i traditionel forstand. Det vender vi tilbage til.

Kommunen har inviteret sig selv på en guidet rundtur i en af Københavns ældste forstæder med museumschef ved Forstads museet Poul

Sverrild. Han har netop forsvaret sin ph.d.-afhandling ved Aalborg Universitet om Hvidovre, som kommunen for godt tre år siden besluttede at sponserer for at få en forskers bud på, hvordan man kan forstå og dermed udvikle københavnernes forstaden. For direktøren for kultur, miljø og vækst i Hvidovre ville gerne bruge den viden, som Poul Sverrild igennem sine mange år som museumschef ved Forstads museet har opbygget.

- Mange ville nok sige, at kommunen bare kunne hyre et konsulentfirma til at gøre det, jeg laver, i stedet for at bruge tid og penge på at uddanne sin egen ph.d., siger Poul Sverrild.

- Men den viden, jeg nu rummer, er en viden, der er skabt indenfor rammerne af Hvidovre. Det er ikke et firma, der kommer fra Greve og farer videre til Rødovre, efter de har været her. Det her er vores egen viden, som kan være med til at gøre Hvidovre til sin egen forstad.

For Hvidovre skal passe på ikke at lade folk udefra skabe

"Mange ville nok sige, at kommunen bare kunne hyre et konsulentfirma til at gøre det, jeg laver, i stedet for at bruge tid og penge på at uddanne sin egen ph.d."

Poul Sverrild, ph.d. og museumschef, Forstads museet

fortællingen om byen, advarer Poul Sverrild. Det er, som han siger, ikke de "skrivende og talende klasser, der hører til her", og derfor risikerer forstæder som Hvidovre at blive fastholdt i det billede, som folk, der bor uden for forstæderne, har af dem.

- Indtil jeg begyndte, er vores historie blevet fortalt af andre, siger Poul Sverrild.

Et glas vin til 85 kroner

Den historie er forstæderne netop nu ved at skrive et nyt kapitel til. De løsriver sig fra de byer, hvis hjerteslag de før var dybt afhængige af, dengang industriarbejderne hver morgen cyklede herfra og ind til deres arbejdspladser i byen såsom B&W-værftet i København.

- Det er derfor, forstæder ikke har et centrum, for så er de ikke en forstad, siger Poul Sverrild og peger væk fra Hvidovre Rådhus mod København:

- Vores centrum ligger syv kilometer derinde på Rådhuspladsen.

Men det er altså ved at ændre sig. Om få år vil Hvidovre gå i hælene på flere af sine nabokommuner og få sin egen bymidte. Efter planen et kulturelt centrum med teater og børnekulturhus.

- Når jeg færdes rundt i villakvarteret, hører jeg folk brokke sig over, at de kan ikke få ordentlig kaffe eller et godt

glas vin. Der vokser en efterspørgsel frem herude, som ikke har været her før. At man godt kan finde på at gå hjemmefra og møde 3-4 naboer over et ordentligt glas vin til 85 kroner. Og ikke en håndbajer til 15, siger Poul Sverrild.

Selv ligner han ikke klicheen på en forstadsborger. Iklædt blanke læderstøvler, bordeaux bukser og en sort, dobbeltknappet frakke. Men Poul Sverrild er født og opvokset i Hvidovre. Da han efter sine teenageår flyttede ind til byen, var han godt nok helt sikker på, at han ikke ville flytte tilbage, men forstaden trak i ham, og i dag bor han på 30. år på Risbjerggårds Allé i Hvidovre.

Villaer varsler ilde

- Vi har 9.000 parcelhuse i kommunen cirka, så gad vide, om det her lige er smuttet for mig, siger Poul Sverrild, mens vi triller forbi parcelhusene i Risbjergkvarteret i hans beige Saab på udkig efter et ganske særligt hus.

- Åh, nu kommer det, siger han og stopper foran nr. 29, et gult hus med røde teglsten.

Han peger hen ved siden af huset, hvor resterne af to ældre huse endnu står på den samme grund. Et gult sommerhus, som blev opført, dengang Hvidovre endnu var et sommerhuskvarter, og et rødt helårshus, som blev beboet ulovligt. Og så det gule parcelhus, der blev opført i 1927, da folk fra landet for alvor begyndte at flytte til Hvidovre for at være tæt på deres nye arbejdsplads i København.

- De tre huse illustrerer kvarterets udvikling, siger Poul Sverrild og træder stille på speederen for at føre os længere ind i Hvidovres bolighistorie.

- Der er et 70'er-hus, siger han.

- Der er et oprindeligt 50'er-hus. Og der er ét, der ser ud til at være bygget for 7-8 år

"Det eneste i forstaden, der ikke forandrer sig radikalt, er den almene sektor."

Poul Sverrild, ph.d. og museumschef, Forstads museet

siden, siger han og peger til højre på et hus med pudsede mursten og smalle vinduer uden sprosser.

Det er ikke for at blære sig med sin arkitekturhistoriske viden, at han har taget os med herud. Det er for at vise os Hvidovres fremtid. For de næsten 100 års "aldersdybde", som de mange huse repræsenterer, besidder en enorm kvalitet, siger han. En kvalitet, som både politikere og traditionelle Hvidovreborgere, der hellere vil have nye energivenlige huse, kan have svært ved at se, siger han:

- Energimæssigt er det sikkert helt ad helvede til og så videre, men pointen er, at hvis man får den rigtige

Forstaden spiller en kæmpe rolle i Danmark, understreger Poul Sverrild, fordi det er den byform, som flest danskere bor i. Og så opstod villaen i forstaden: "Det ser jo helt galt ud, når en bonde bygger en villa ude på landet," siger Poul Sverrild.

Foto: Büro Jantzen

Fra 1900 til 1950'erne flyttede folk i tusindvis til Hvidovre, og det gav behov for veje, skoler, beboelseskvarterer og kloakering. Og i 1955 blev sognerådet, der holdt sine møder i en toværelseslejlighed på Hvidovre Torv, erstattet af en kommunalbestyrelse med borgmester og rådhus.

Foto: Büro Jantzen

3 ting

som Poul Sverrilds ph.d. har givet Hvidovre ifølge **Gert S. Nelth**, direktør for kultur, miljø og vækst i Hvidovre Kommune

1. Respekt for ånden

"I udviklingen af bymidten har vi inddraget Poul Sverrild for at sikre os, at Hvidovres DNA også afspejler sig i bymidten, så vi ikke bare skaber et byrum, der ligner alle andre. Det gør vi for eksempel ved at diskutere, hvordan det gamle forsamlingshus Risbjerggård kan leve videre midt i den nye by."

2. Respekt for forskelligheden

"Poul Sverrild har gjort os opmærksomme på, at vores bykvarterer skal appellere til forskellige befolkningsgrupper. Derfor er det en del af vores udviklingspolitik, at vi skal præge kvarterne i form af, hvordan man bygger og vedligeholder og arbejder med rum og pladser, så det bliver attraktivt for bestemte grupper, men også med respekt for den kultur, der har været."

3. Branding

"Der er en kæmpe brandingværdi for Hvidovre Kommune i Pouls arbejde. Vi får en unik opmærksomhed og får hans viden formidlet til eftertiden og til andre kommuner."

køber, er det sådan et hus, der trækker nabohusenes værdi op, fordi der er en historie i, at det er unikt. Du kan vælge din egen fortælling her.

Stillestående almensektor

En gruppe drenge spiller fodbold på to små fodboldbaner for enden af Giesegårdsvej. Vi drejer til venstre og kører forbi Risbjergskolen på højre hånd, den gamle skotøjsfabrik på venstre og flere grunde, hvor gamle huse er blevet revet ned og nye ved at blive bygget. Vi forlader Risbjergkvarteret og kører hen mod det almene boligbyggeri Rosenhøj, hvor vi mødte Poul Sverrild for godt en time siden. Han slukker for motoren, og vi bliver siddende og kigger ud ad forruden på det brun-orange etagebyggeri.

- Det eneste i forstaden, der ikke forandrer sig radikalt, er den almene sektor, siger Poul Sverrild og opremser de mange love, regler og "mærkelige bestemmelser", som betyder, at det stort set er umuligt grundlæggende at forvandle de 60'er-betonbyggerier, som

mange ikke-forstadsbeboere i dag forbinder med forstaden.

Når huspriserne begynder at stige i Risbjergkvarteret godt en kilometer herfra, og udviklingen samtidig står stille i kvartererne med almene boligbyggerier, risikerer Hvidovre at blive revet over på midten, advarer Poul Sverrild:

- Så skal vi til at vride rundt på skoledistrikterne og køre vores børn til en skole i den anden ende af byen, hvis vi ønsker, at de skal møde børn med en anden social baggrund, siger han.

Hans ønske er derfor, at kommunen aktivt begynder at blande boligformerne ved for eksempel at opkøbe "en håndfuld villagrunde" og gøre dem til almene boliger. Samtidig kunne man sælge nogle af de almene boligbyggerier og gøre dem til andels- eller pensionskaseboliger, så folk fik ejerskab over området og lyst til at gøre de enkelte lejligheder personlige og plante æbletræer på de i dag tomme græsarealer.

- Grundlæggende tror jeg

"Hvis der kommer en god investor, er der ikke den lokalplan, der holder. Det skal kommunerne passe rigtig meget på ikke at lade rive sig med af."

Poul Sverrild, ph.d. og museumschef, Forstads museet

ikke på revolutioner, men jeg tror på, at man masserer, og at man lytter til, hvad der rører sig af store samfundsbevægelser. Vi havde en periode på 30-40 år, hvor offentlig planlægning bestemte alt. I dag bestemmer markedet. Hvis der kommer en god investor, er der ikke den lokalplan, der holder. Det skal kommunerne passe rigtig meget på ikke at lade rive sig med af, siger Poul Sverrild.

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Carl Holst** (V)

ET GODT AFSÆT TIL ALLE UNGE

Lige muligheder for alle er en hjørnesteen i den liberale tankegang. Det gælder således også for danske børn og unge. Og oftest medfører de lige muligheder, at danske børn og unge får en god start på livet, gennemfører en uddannelse og klarer sig godt. Vi kan dog ikke benægte, at vi - på trods af de her lige muligheder - har en alt, alt for stor gruppe af unge, som falder igennem. En alt, alt for stor gruppe af unge, som befinder sig på kanten af samfundet. Det hverken kan eller skal vi acceptere, og det er også baggrunden for, at vi i det nye regeringsgrundlag har et selvstændigt kapitel med titlen "Alle unge skal have et godt afsæt." For indsatsen på området trænger til at blive styrket markant.

I dag forlader mere end hver syvende folkeskolen uden at kunne læse tilstrækkeligt godt til at klare sig i uddannelsessystemet. Og fire ud af ti kontanthjælpsmodtagere har forældre, der selv har modtaget kontanthjælp. Begge dele understreger det problem, vi står overfor: De lige muligheder alene er ikke tilstrækkelige til at give alle danske børn og unge en god start. I nogle tilfælde skal der mere til. Derfor ønsker vi særlig at styrke vores dagtilbud, folkeskolen og ungdomsuddannelserne. Vi vil sikre børns trivsel og læring fra start, løfte de svageste elever i folkeskolen og sikre veje til ungdomsuddannelserne for dem, der har behov for ekstra hjælp. Derfor har vi på finansloven afsat mere end 500 millioner kroner til at styrke kvaliteten i vores dagtilbud. Derfor lægger vi i regeringsgrundlaget op til at afsætte 500 millioner kroner for at tilskynde de danske folkeskoler til en bedre indsats overfor de svageste elever. Og derfor vil en ekspertgruppe i starten af 2017 komme med anbefalinger til bedre veje til ungdomsuddannelserne. Som opfølgning på de anbefalinger vil regeringen komme med forslag til, hvordan flere unge får en ungdomsuddannelse og vælger uddannelser, der fører dem videre i job eller uddannelse.

Allerede i foråret præsenterede den daværende regering ti mål for social mobilitet. Her var fokus blandt andet på udsatte børn og unges faglige niveau i folkeskolen samt målet om, at flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Begge dele i erkendelsen af, at ordentlige faglige forudsætninger spiller en afgørende rolle for de unges muligheder. Særlig for de unge, der

har en svag social baggrund eller er vokset op i et hjem, hvor normen er, at forsørgelsesgrundlaget er offentlige ydelser, og dét at være en del af det arbejdende fællesskab ikke er en selvfølge. Med de ti sociale mål, indsatserne på finansloven og det nye regeringsgrundlag styrker vi så absolut rammerne for social mobilitet.

En svær start kan være med til at definere et helt liv. Ofte i en negativ retning, hvilket er problematisk både for fællesskabet og det enkelte individ. Indtil nu har fokus for ofte været på vilkårene for danskere, der efter mange år på offentlig forsørgelse er endt som socialt marginaliserede. På kanten af samfundet og uden tilknytning til hverken arbejdsmarkedet eller det arbejdende fællesskab. Vi bør i langt højere grad fokusere på at forebygge og løfte. På at give alle danske børn og unge forudsætningerne for at klare sig godt, så de aldrig kommer til at befinde sig på kanten. Det skylder vi dem.

"I dag forlader mere end hver syvende folkeskolen uden at kunne læse tilstrækkeligt godt til at klare sig i uddannelsessystemet. Og fire ud af ti kontanthjælpsmodtagere har forældre, der selv har modtaget kontanthjælp."

Veteranen Anker Boye forlader borgmesterposten før tid, fordi det er passende - både for partiet og personerne. 39-årige **Peter Rahbæk Juel** (S) venter i kulissen. Her ses Anker Boye ankomme som sejrherre til Odense Rådhus ved KV09. Foto: Anders Brohus, Polfoto

Boyes aftalte exit er første af slagsen i denne byrådsperiode

Forrige periode bød på fem omhyggeligt planlagte borgmesterskifter, hvor en veteran takkede af i utide og en efterfølger kunne slå sit navn fast inden valget

Af **Knud Abildtrup**
knud@dknyt.dk

ODENSE. Det lå lidt i kortene, at weekendens kommunale nyhed - Anker Boyes (S) melding om at gå af som borgmester allerede til nytår - måtte komme før eller senere - og før KV17.

I sig selv er det set før, at en borgmester med adskillige år i stolen bag sig ikke venter med at gå, til de aftalte fire år er gået, men laver et arrangeret skifte på et passende tidspunkt - for partiet og personerne.

I dette tilfælde gælder det en borgmester med en

anciennitet i den helt tunge vægtklasse - 18 år - der skiftes ud med én i den yngre generation, Peter Rahbæk Juel (S), der som 39-årig selv satser på at kunne blive Odenses yngste borgmester nogensinde, mens Boye planlægger at fortsætte på en menig byrådsplads. Peter Rahbæk Juel blev allerede udpeget som spids i april i år.

Dødsfald og jobskift

Og skiftet er så det første af sin særlige slags i denne byrådsperiode, hvor der i forvejen har været fire borgmesterskifter i utide: I august 2014 trådte Torsten Nielsen (K) til i **VIBORG**, da Søren Pape Poulsen (K) skulle overtage posten som konservativ partileder og i januar 2016 tvang kræft Brøndbys borg-

mester Ib Terp (S) til at forlade posten. Kent Magelund (S) overtog posten, og i november døde Terp.

I maj 2016 trådte Henrik Frandsen (V) til, da **TØNDER** borgmester, Laurids Rudebeck (V), døde pludseligt. Og i september overtog Carsten Rasmussen (S) posten i Lejre efter Mette Touborg (SF), som gik efter et direktørjob i Københavns Kommune.

I den foregående periode var der til gengæld en række af den mere planlagte form for tilbagetræden, der kan karakteriseres som at køre den nye mand i stilling i god tid op til næste valg, mens den afgående borgmester giver farvel-interviews i pressen. Skift, der praktisk-politisk kan sammenlignes med, at oppositionspartiet skifter ud på udvalgsposterne, hvis en ny dame eller mand skal prøve kræfter med opgaverne i det centrale økonomiudvalg.

Ikke kun S-fænomen

2010-13 var der fem af typen. Allerede i maj 2011 valgte den mangeårige borgmester i

NÆSTVED Henning Jensen (S) at stoppe i utide - og overlod posten til nummer to i det lokale hierarki, Carsten Rasmussen (S). Samme år i maj skete en tilsvarende manøvre i Roskilde, hvor Poul Lindor (S) valgte at stoppe i utide og trak sig tilbage til en menig byrådspost, mens Joy Mogens (S) blev den nye forborden.

I **HERLEV** skete der noget tilsvarende i oktober det år, da Kjeld Hansen (S) stoppede, mens Thomas Gyldal Petersen (S) kunne sætte sig i stolen i god tid før KV13. Og i maj 2012 kunne Jesper Würtzen (S) gøre det samme i Ballerup, hvor den længstsiddende borgmester på det tidspunkt, Ove E. Dalsgaard (S), trak sig tilbage fra posten.

At den måde at sikre arvefølgen på ikke udelukkende er et socialdemokratisk fænomen, blev **RUDERSDAL** et eksempel på. I oktober 2012 trak tidligere KL-formand, borgmester Erik Fabrin (V), sig tilbage, mens Jens Ive fik et års tid op til KV13 til at slå sit navn fast lokalt.

SVANEKE SKOLE

Svaneke Friskole søger en beslutningsstærk og visionær leder

Læs mere på dknyt.dk/stillinger

En lang politisk rejse er slut

Mogens Camres død markerer enden på en karriere, der startede som antimilitaristisk socialdemokrat og endte som muslimkritisk hardliner i Den Danske Forening.

o nekrolog

Da Mogens Camre mandag for sidste gang trak luft i lungerne, var det udover afslutningen på et 80-årigt liv også enden på en lang politisk rejse.

Første gang, offentligheden fik et glimt af den sene politiker, var i 1967, da han som landsformand for den socialdemokratiske studenterorganisation Frit Forum vendte hjem fra Grækenland.

Her havde han fra første parket oplevet militærkuppet i Athen og kunne flankeret af partiformand Jens Otto Krag og den vesttyske forbundskansler Willy Brandt give danske tv-seere en øjenvidneskildring.

Året efter blev han valgt ind i Folketinget for Socialdemokratiet, hvor han i en periode både var partiets finansordfører og politisk ordfører.

Ved sin død næsten 50 år senere er det dog næppe de

"Han var en ener. Han var sin egen herre. Han levede sit liv politisk."

Søren Espersen (DF),
partinæstformand

20 år på tinge for Socialdemokratiet, der står længst fremme i de flestes erindring om Camre.

Fra 1999 skiftede han nemlig hest og blev en stærk stemme for Dansk Folkeparti, som han sad ti år i Europa-Parlamentet for.

Med sig ind i sit nye parti havde han en god portion skepsis overfor muslimer, som han betegnede således:

- De er højkriminelle, kører i alt for store biler, går i for dyrt tøj, og deres fede koner føder en vrimmel af børn.

Denne tilgang vakte afsky i dele af Socialdemokratiet, men interesse i Dansk Folkeparti.

Mogens Camre stillede op i Gladsaxe for Dansk Folkeparti til kommunalvalget i 2013.

Foto: Tor Birk Trads / Polfoto

Her så man ifølge partiets næstformand, Søren Espersen, den afdøde Camre som et følelsesmenneske, der ikke ville tøjles af at sige tingene "smart".

- Han var en ener. Han var sin egen herre. Han levede sit liv politisk, siger Søren Espersen.

At de store følelser i hvert fald lå i kølvandet på Mogens Camre, er der adskillige

eksempler på i årene som medlem af Dansk Folkeparti.

Her sammenlignede han muslimske drenge med nazistiske soldater og tordnede mod indvandermiljøer som "parallelsamfund af tabere".

Han gik heller ikke af vejen for personangreb og kaldte blandt andet offentligt politikeren Naser Khader for en "en araber med tæppehandlerlogik".

Enhedslistens Asmaa Abdol-Hamid trængte ifølge Camre til "psykiatrisk behandling", fordi hun gik med tørklæde.

Alligevel har partitoppen i Dansk Folkeparti - trods panderynker - holdt hånden over Mogens Camre.

- Det, han bidrog med, gør, at man tager anderledes på en person som Mogens Camre. Det overskygger de ting, der

kunne være sagt smartere, siger Søren Espersen.

Rejsen fra venstrefløj til den yderste højrefløj fuldførte Mogens Camre, da han i 2015 blev bestyrelsesmedlem i Den Danske Forening, hvis formand Ole Hasselbalch tirsdag i en nekrolog "ærer hans minde":

- Han vil blive dybt savnet i foreningens arbejde.

/ritzau/

DKJOB

Se alle aktuelle stillinger på www.dknyt.dk/stillinger

Kommunaldirektør, Ishøj Kommune

Ishøj Kommunes nye kommunaldirektør leder visionært, strategisk og helhedsorienteret. Er det dig?

Ansøgningsfrist: 05/01/2017

Kommunaldirektør, Langeland Kommune

Kan du se de store muligheder i realisering af unikke potentialer?

Ansøgningsfrist: 04/01/2017

Juridisk konsulent til Center for Børn og Familie

Vi søger en erfaren juridisk konsulent til Center for Børn og Familie i Slagelse Kommune.

Ansøgningsfrist: 03/01/2017

Økonomisk konsulent til FOA Overenskomst, FOA

FOA søger økonomisk konsulent til team for løn og arbejdstid: Vil du være med til at sikre, at FOA-medlemmer får en korrekt og retfærdig løn?

Ansøgningsfrist: 03/01/2017

Skolechef, Randers Kommune

Vi søger en skolechef, der kan lede og udvikle bevægelsen fra faglig autonomi til fagligt fællesskab.

Ansøgningsfrist: 02/01/2017

Udviklingskonsulent, Lemvig Kommune

Lemvig Kommune søger en ny udviklingskonsulent, efter at den nuværende har søgt nye udfordringer.

Ansøgningsfrist: 18/12/2016

Leder til Svaneke Friskole, Svaneke

Svaneke Friskole er byens skole og i tæt favntag med lokalmiljøet, og er du en skoleleder, der ikke er bange for at gå forrest i en visionær og værditro retning, så er det lige dig, vi som personalegruppe, bestyrelse og by leder efter.

Ansøgningsfrist: 12/12/2016

Send debatstof til os:

Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt. debatognavne@kommunen.dk

"Eldrepleje er kommunernes ansvar. Der er masser af kontrol fra blandt andet embedslægen. Ikke mere indblanding fra Folketinget."

Steen Hasselriis (V), borgmester, Halsnæs Kommune. på Twitter

Vi har brug for talentkonsulenter

o folkeskole

Af Jens Vase Poulsen

Formand for Danske Skoleelever

Mere end 15 års konstant fokus på at løfte fagligheden og forbedre folkeskolen viser sig nu i PISA-resultaterne.

PISA giver ikke svaret på alt, men resultaterne siger selvfølgelig noget om, hvordan vores skole har det. Når danske skoleelever nu præsterer signifikant bedre end OECD-gennemsnittet, så er det jo, fordi vi gør nogle ting rigtige. Den megen kritik af skolereformen har altså ikke så meget bund i elevernes faglige præstationer. Det er glædeligt.

Danske Skoleelever opfordrer nu politikerne til at sætte ind med nye initiativer, der skal løse den udfordring, at Danmark stadig har for få elever, der i PISA-resultaterne kategoriseres som højtpresterende.

Opgaven med at styrke indsatsen for de dygtigste og løfte flere elever op blandt de dygtigste i verden er virkelig en bunden opgave for skolen og vores politikere. Det kan vi godt lykkes med, uden det samtidig er på bekostning af resten af eleverne. Det er blandt andet derfor, vi også peger på, at der er brug for at få reformen fuldt og helt implementeret.

PISA giver ikke svaret på alt, men resultaterne siger selvfølgelig noget om, hvordan vores skole har det.

Foto: Cicilie S. Andersen / Polfoto

Skoler og kommuner bør lade sig inspirere af AKT-konsulenterne, der er særlige resourcepersoner i forhold til arbejdet med adfærd, kontakt og trivsel.

Ligesom AKT-lærerne har vi

brug for talentkonsulenter, der kan understøtte lærerne i arbejdet med de dygtigste elever og sikre, at der bliver taget godt hånd om de højtpresterende, så de også er motiverede i skolen. Jeg kan

godt forstå, at fokus ofte er på dem, der er mest fagligt udfordret, men vi må kunne skabe en skole, der formår at løfte alle elever.

Radikalisering skal bekæmpes vedvarende

o radikaliserings

Af Ole Bondo Christensen (S)

Borgmester i Furesø Kommune

Det er selvfølgelig fuldstændig uacceptabelt, hvis en forening, der er godkendt af folkeoplysningsudvalget her i kommunen, opfordrer unge mennesker til at tilslutte sig en radikaliseret udgave af Islam og gå i krig i Syrien. Det hverken kan eller vil vi acceptere. Vi har i Danmark heldigvis foreningsfrihed, ytringsfrihed og forsamlingsfrihed og skal støtte den frie folkeoplysende virksomhed. Det skal vi værne om. Men vi skal ikke i demokratiets og folkeoplysningens navn frede foreninger, der bekæmper demokrati og opfordrer til ulovligheder. Her må vi kunne sætte en grænse.

Kommunen har tidligere fået indberetninger om, at personer med tilknytning til Kilden var tilknyttet radikale muslimske miljøer. Alle oplysningerne er med det samme videregivet til politiet. Kommunens egne medarbejdere har foretaget et løbende tilsyn med foreningens akti-

"Vi skal ikke i demokratiets og folkeoplysningens navn frede foreninger, der bekæmper demokrati og opfordrer til ulovligheder."

viteter, men har ikke konstateret ulovligheder eller aktiviteter, der lå udenfor foreningens formål.

Samtidig er vi i tæt kontakt med politiet, der vil efterforske de nye oplysninger.

Radikalisering skal bekæmpes indædt og vedvarende – blandt andet gennem et tæt samarbejde mellem politi og kommuner og via en langsigtet indsats for job, uddannelse og gode fritidsaktiviteter i stærke fællesskaber.

Der er brug for en ny landsbyminister

o udvikling

Af Carsten Abild, formand for Landsbyerne i Danmark

Landsforeningen Landsbyerne i Danmark havde håbet på en landsbyminister, der kunne varetage landsbyernes og landdistrikternes interesser. Men landsbysamfundene fik desværre ikke deres egen landsbyminister.

Siden kommunalreformen i 1970 har politikere og lovgivning kun tilgodeset bysamfundene, for eksempel med milliarder til byfornyelse. Landsbysamfundene med næsten en million beboere har måttet klare sig selv, og mange skoler er nedlagt, nærbutikker lukket, foreninger opløst og arbejdspladser op-

hørt. Men meget tyder på, at politikerne endelig vil hjælpe vore landsbysamfund. Flere og

flere kommunalpolitikere er positive overfor, at landområderne får mere bosætning, øget turisme og nye arbejdspladser.

Mange regionspolitikere og folketingspolitikere ønsker også vækst og udvikling i vore landsbyer og landdistrikter.

Og landsbysamfundenes lokalråd, landsbyråd, beboer- og borgerforeninger er klar til at samarbejde med politikerne om en fælles indsats for at få mere liv på landet.

"Flere og flere kommunalpolitikere er positive overfor, at landområderne får mere bosætning, øget turisme og nye arbejdspladser."

Men for rigtigt at kunne udnytte disse positive politiske og folkelige landsbykræfter må vi have en landsbyminister, der kan samle, koordinere og gennemføre (også lovgivningsmæssigt) en aktiv landsbypolitik.

Meget er gået tabt i de sidste 4 årtier, men nyt kan skabes, og det er ikke for sent.

Men desværre fik vi ikke med den nye trekløverregering en landsbyminister, der kunne gå i spidsen for mere vækst og udvikling i vore mange landsbyer og landdistrikter.

Hilser ledelseskommision velkommen

o ledelse

Af Kurt Klaudi Klausen

Professor i offentlig organisation og ledelse, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet

Vi må hilse en ledelseskommision velkommen! Der er ingen tvivl om, at der er brug for at finde ud af, hvad der er op og ned i debatten om offentlig ledelse. Vi har gennem mange år arbejdet systematisk med at kompetenceudvikle offentlige ledere både internt i stat, regioner og kommuner og gennem egentlige lederuddannelser.

Alligevel viser undersøgelser, at mange ledere føler sig dårligt klædt på til de mange og komplekse udfordringer, de står overfor, ligesom medarbejdere klager over dårlig ledelse. Så hvad har de mange værdigrundlag, kodekser og kompetenceudviklings-

"Hvad har de mange værdigrundlag, kodekser og kompetenceudviklingsforløb ført med sig, hvor halter det stadigvæk, hvorfor kommer offentlige ledere til kort, og hvad skal vi gøre ved det?"

forløb ført med sig, hvor halter det stadigvæk, hvorfor kommer offentlige ledere til kort, og hvad skal vi gøre ved det?

Kommisionen må samle op på den ganske omfattende viden, vi allerede råder over, og forsøge at udtrække de bedste erfaringer. Men det må ske med respekt og forståelse for ledelsesopgaver og ledelsessituation. Den offentlige kontekst med politisk ledelse, et særligt offentlig-retligt grundlag, mange hensyn og bundlinjer med mere er an-

derledes end i eksempelvis private virksomheder. Det er ikke tid til at lade myter, fordomme og enkle løsninger være retningsgivende.

4,4%

er kommunernes udgifter til administration
faldet fra 2010 til 2015.

KILDE: KORA

Når reformer og lovændringer banker på. Skab træningsbaner på jobcentrene, så medarbejderne kan øve sig.

Hvis medarbejderne i jobcentrene – endnu en gang – skal ændre tilgangen til borgerne, så er det altafgørende, at lederne ændrer syn på efteruddannelse og vejen til nye kompetencer.

I disse år gennemgår hele beskæftigelsesområdet endnu en gang en markant ændring af tilgangen til borgerne. På landets jobcentre er medarbejderne i gang med at nedtone deres rolle som myndighed overfor borgerne for til gengæld at styrke rollen som understøttende konsulent. En krævende udvikling, som den enkelte medarbejder ikke bare lærer gennem instrukser og terperi, men hvor ledelsen i det enkelte jobcenter må anerkende og forstå, at en ny tilgang til borgerne forudsætter, at den enkelte medarbejder ændrer sin arbejdsrolle og -identitet.

Hvordan har medarbejderne i jobcentrene tidligere løst deres opgaver? Hvad har været rammesættende? Og hvilke strukturelle forandringer har jobcenter-medarbejderne oplevet?

Flueben i de rigtige kasser

Med indførelse af strukturreformen i 2007 var trenden blandt politikere og eksperter den, at beskæftigelsespolitikken ikke havde noget at gøre med socialpolitikken. Løsningen på alle problemer var job, og det kunne ikke nytte noget at vise overdreven omsorg for borgeren.

Medarbejderne i jobcentrene skulle sikre de ledige borgere job eller alternativt aktiv indsats og lade andre kommunale fagforvaltninger om de problemer, der rakte udover ledighed.

Borgerne blev sendt i virksomhedspraktikker, særligt tilrettelagte forløb eller vejledningsforløb i den overbevisning, at netop sådanne tiltag vil bane den ledige borgers vej tilbage på arbejdsmarkedet. I centrum stod anvisning af job og den aktive indsats, og borgerne kunne med rette forvente, at sagsbehandlere havde en liste af mulige tilbud til hvert møde. Modsat forventede sagsbehandlere, at borgerne takkede ja til de anviste aktiviteter – uanset om det gav mening eller ej. I sagsbehandlingen og samtalen med borgerne var der fokus på at få sat flueben i de rigtige kasser, så dokumentationskravene var opfyldt – og så kunne det endelige resultat om at få den ledige borger i job træde lidt i baggrunden. Den enkelte kommune kunne jo hive refusion hjem via den aktive indsats og den rette dokumentation.

”Hvis ikke politikerne og de enkelte jobcenter-ledelser inkluderer medarbejderne, medfører det ofte, at de mange nye tiltag og tilgange til beskæftigelsesindsatsen ingen mening giver for den enkelte medarbejder.”

Jobcenter-ledelser må skabe rum for, at medarbejderne får mulighed for at erfare, træne og lære kommende reformer, love og tilgange på beskæftigelsesområdet, skriver kronikør Marja Elverhøj, der er chefkonsulent i COK og tidligere leder i Jobcenter Slagelse og Kalundborg. Foto: Das Buro

Den daværende tilgang til beskæftigelsesindsatsen gjorde, at jobcentrene gennem en kontrol- og aktivitetsskabende rolle tydeligt blev defineret som myndighed, og samtidig blev borgernes evne til at tage ansvar for egen livssituation reduceret.

I samarbejdet og kontakten med virksomhederne var tilgangen og selvforståelsen i jobcentrene den, at virksomhederne skulle servicere kommunen og vise socialt ansvar gennem virksomhedspraktikker, løntilskudsjob og arbejdsprøvninger. Virksomhederne skulle selv håndtere bureaukratiet og udfylde de påkrævede blanketter – jobcentrene var jo ikke sat i verden for at servicere erhvervslivet – men kunne indenfor almindelig kontortid tilbyde råd og vejledning.

Paradigmeskift i beskæftigelsesindsats

Som vi alle ved i dag, gav ovennævnte tilgang til borgerne og virksomhederne ikke de ønskede resultater, som både velfærdsaftalen fra 2006 og kommunalreformen i 2007 foreskrev.

Gennem årene fulgte herefter en række reformer og lovændringer, der justerede tilgangen til borgerne såvel som virksomhederne. Resultatet ser vi i dag, hvor beskæftigelsesindsatsen tager sit afsæt i samspillet med borgeren. Der er en klar forventning om, at de gode resultater bliver nået ved, at borgeren selv tager aktivt del i beskæftigelsesindsatsen, og at borgeren har et udtalt medansvar for sin beskæftigelsesindsats og livssituation.

I dag er den væsentligste opgave i jobcentrene at få borgeren til at tage det personlige lederskab på sig, og jobcenter-medarbejdernes vigtigste kompetence er blevet at kunne understøtte borgeren. Det forventes, at medarbejderne – gennem gode relationer – skal kunne udfordre og motivere borgerne frem mod job eller uddannelse. Medarbejderne skal også i langt højere grad kende til konkrete muligheder på arbejdsmarkedet.

Samtidig skal jobcenter-medarbejderne til-

byde en professionel støtte til virksomhederne – ikke mindst ved at fremskaffe den rette arbejdskraft, når virksomhederne har behov herfor.

Kort sagt: I dag forventer alle, at jobcenter-medarbejderne formidler job og yder virksomhederne service på niveau med et privat konsulentbureau.

Det kan man da kalde et paradigmeskift – der igen kalder på nye måder at løse opgaverne på – som igen forudsætter en ny arbejdsidentitet hos medarbejderne i landets jobcentre.

Inddrag og skab fælles mening

At ændre sin arbejdsidentitet er ingen nem sag og altid en længere proces, hvor medarbejderne både tilegner sig ny teoretisk viden, udveksler erfaringer fra praksis og løbende udvikler nye konkrete metoder, som kan hjælpe den enkelte medarbejder til at forstå og agere i sin nye rolle.

Bemærkelsesværdigt er det, hvor lidt jobcenter-medarbejderne bliver taget med på råd ved implementering af politiske reformer og gennemførelse af store forandringer.

Med 10 års erfaring som leder i jobcenterregi har jeg oplevet og gennemført mange forskellige lovændringer, ledelsestiltag og reorganiseringer på beskæftigelsesområdet. Fælles for alle ændringerne var, at de i høj grad var top-down-styret, og at medarbejderne nærmest aldrig deltog i de forudgående og meningsdannende diskussioner.

Og her er vi ved problemets kerne.

Store forandringer forudsætter ofte et paradigmeskift for at lykkes. Et paradigmeskift forudsætter igen, at medarbejderne bliver inkluderet. Hvis ikke politikerne og de enkelte jobcenter-ledelser inkluderer medarbejderne, medfører det ofte, at de mange nye tiltag og tilgange til beskæftigelsesindsatsen ingen mening giver for den enkelte medarbejder, hvorfor den enkelte medarbejder fortsætter med at løse sine opgaver som altid.

Nye roller kræver nye kompetencer

I kølvandet på det paradigmeskift, som beskæftigelsesområdet netop gennemgår, opstår en anden kultur og nye tilgange til opgaveløsningen, hvilket igen medfører nye forventninger til jobcenter-medarbejdernes rolle. Når en rolle er under forandring, bliver den uklar, fordi den kultur, der skal definere rollen, endnu ikke har slået rødder.

At skabe en ny kultur kan ikke ske gennem instrukser fra ledelsen, terperi blandt medarbejderne eller tilfældig undervisning, men kun gennem en kontinuerlig proces, hvor medarbejderen løbende tilegner sig nye kompetencer, arbejder med sin nye rolle og får en forståelse for sin nye opgaveløsning. Derfor bør lederne rundtomkring på landets jobcentre etablere træningsbaner, hvor medarbejderne kan øve og afprøve alt det nye.

Det nye paradigmeskift forudsætter jo ikke blot en ny arbejdsform i jobcentrene og nye arbejdsroller for jobcenter-medarbejderne. Paradigmeskiftet forudsætter også, at de ledige borgere får aflært deres tidligere forventninger til beskæftigelsesindsatsen.

Lederne som facilitatorer

Beskæftigelsesområdet nyder stor politisk opmærksomhed og er ofte udsat for lovændringer. Et grundvilkår, som landets jobcenter-ledelser må acceptere. Derfor er det vigtigt, at lederne kan tåle og rumme det kaos, der opstår ved forandringer, og samtidig har en klar plan for, hvordan medarbejderne bliver inkluderet, understøttet og udfordret i forhold til nuværende og kommende opgaver.

Teori læres i undervisningslokaler; kulturforandringer læres i praksis. Derfor er et styrket ledelsesmæssigt fokus på kompetenceudvikling i jobcentrene nødvendigt, hvis arbejdskulturen skal forandre sig og intentionerne bag den gældende beskæftigelsesindsats realiseres. Lederne i jobcentrene skal derfor have for øje at skabe rammerne for kontinuerlig læring på egen arbejdsplads.

Jobcenter-ledelserne må skabe rum for, at medarbejderne får mulighed for at erfare, træne og lære kommende reformer, love og tilgange på beskæftigelsesområdet. Samtidig skal ledelsen fungere som en buffer mellem politikernes høje implementeringskrav og medarbejdernes reelle arbejdsvilkår.

Hvis det igangværende paradigmeskift på beskæftigelsesområdet og intentionerne bag den nuværende beskæftigelsesindsats skal lykkes, så er det nødvendigt, at medarbejderne får en træningsbane med plads til afprøvning, feedback, tid til refleksioner og aha-oplevelser.

Fortsætter jobcenter-ledelserne som tidligere, hvor medarbejderne deltager i sporadiske kurser, vokser risikoen for, at der aldrig bliver skabt sammenhæng mellem det overordnede paradigmeskift på beskæftigelsesområdet og den enkelte medarbejders kompetencer – en nødvendig sammenhæng, hvis jobcentrene ønsker at imødekomme de høje forventninger til beskæftigelsesindsatsen. ●

Af Marja Elverhøj, chefkonsulent i COK og tidligere leder i Jobcenter Slagelse og Kalundborg

Send navnestof til os:

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

”Danmark har - bortset fra England - Europas højeste gennemførelsesrater for studerende på universiteter og professionshøjskoler.”

Jasper Steen Winkel, vicedirektør på Københavns Universitet, på Twitter

13. DECEMBER

Åbent samråd om pædagogers og folkeskolelæreres uddannelsesmiljø

Åbent samråd med uddannelses- og forskningsminister Ulla Tørnæs (V) om pædagogers og folkeskolelæreres uddannelsesmiljø.

Udvalget har bedt ministeren redegøre for, hvordan man sikrer, at pædagoger og folkeskolelærere uddannes i et miljø, hvor der hersker åndsfrihed, og hvor der ikke gives særrettigheder til bestemte ideologier eller religioner.

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Marie Krarup (DF).

Værelse 2-133 på Christiansborg klokken 15.00

14. DECEMBER

Åbent samråd om udlån af e-bøger

Kulturudvalget har kaldt kulturminister Mette Bock (LA) i åbent samråd om bibliotekers ret til at udlåne e-bøger på lige fod med trykte bøger.

Udvalget har bedt ministeren redegøre for EU-Domstolens afgørelse, der betyder, at medlemsstater kan indføre lovgivning, som giver biblioteker ret til at udlåne e-bøger på lige fod med trykte bøger, herunder om ministeren er indstillet på at indføre denne lovgivning i Danmark baseret på en forhandlet betaling til forfatterne.

Samrådet er indkaldt efter ønske fra Mogens Jensen (S).

Værelse 1-133 på Christiansborg klokken 15.30

15. DECEMBER

Åbent samråd om en ny politiskole i Vestdanmark

Folketingets Retsudvalg har kaldt justitsminister Søren Pape Poulsen (K) i åbent samråd om en ny politiskole i Vestdanmark.

Udvalget har blandt andet bedt ministeren redegøre for:

Om tidspunktet for nyoptag af politielever og påbegyndelse af efteruddannelse af betjente kan efterleves med regeringens anbefaling af en ny politiskoles placering i Herning.

Rigspolitiets anbefaling til geografisk placering af den ny politiskole, herunder de faglige overvejelser om Herning som ny politiskoleby, og om transporttiden til hovedstaden på maksimalt 2 timer kan overholdes.

Den forudgående proces for valg af den ny politiskoles placering i Herning, herunder om kommunens tilbud om gratis lån af lokaler.

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske af Trine Bramsen (S) og Kaare Dybvad (S).

Værelse S-092 på Christiansborg klokken 14.00

15. DECEMBER

Åbent samråd om konsekvenserne af at afskaffe Københavns Kommunes særtilskud i forhold til indsatsen overfor blandt andet hjemløse

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har kaldt børne- og socialminister Mai Mercado (K) i samråd om konsekvenserne af at afskaffe ”Særtilskud til Københavns Kommune” og ”Københavns Kommunes sociale indsats overfor stofmisbrugere”. Tilskuddene er blandt andet blevet brugt til at finansiere herbergspladser og gadeplansindsatser overfor hjemløse.

Udvalget har bedt ministeren redegøre for, hvad konsekvenserne vil være af, at ministeren har valgt at afskaffe de to (hidtil faste) tilskud ”Særtilskud til Københavns Kommune” og ”Københavns Kommunes sociale indsats over for stofmisbrugere” særlig med fokus på konsekvenserne for hjemløseindsatsen.

Endvidere har udvalget bedt ministeren redegøre for, hvorfor hun mener, at det var nødvendigt at tilbageføre pengene i de to tilskud til satspuljen og, for den oprindelige begrundelse for tilskuddenes indførelse.

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Værelse 1-133 på Christiansborg klokken 12.00

16. DECEMBER

Åbent samråd om ambulanceselskabet Bios' konkurs

Beskæftigelsesudvalget har kaldt beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen(V), sundhedsminister Ellen Trane Nørby (V) og ældreminister Thyra Frank (LA) i åbent samråd om konsekvenserne af ambulanceselskabet Bios' konkurs.

Udvalget har bedt ministrene redegøre for konsekvenserne af

FOTO: FINN FRANSEN / POLFOTO

12. - 13. JANUAR

Kommunaløkonomisk Forum 2017

KL afholder for 13. gang Kommunaløkonomisk Forum. Temaet vil denne gang være "Fremtidens velfærd".

Den borgernære velfærd i kommunerne står overfor en række udfordringer. Flere af udfordringerne kalder på et større og ændret kommunalt fokus: Beskæftigelsesindsatsen, indsatsen overfor de svage familier og en styrket sammenhæng for de 0-18-årige. Samtidig skal kommunerne håndtere et betydeligt demografisk pres, hvor særligt den hastigt voksende gruppe af

ældre vil lægge bånd på råderummet. Mange kommuner oplever samtidig et stigende udgiftspres på flere af kernevelfærdsområderne for eksempel på det specialiserede socialområde. Hårde økonomiske prioriteringer vil derfor fortsat være en del af den kommunale hverdag.

På Kommunaløkonomisk Forum 2017 stilles der skarpt på de mange spørgsmål til fremtidens velfærd: Hvilke knapper kan og skal der skrues på i det kommende årti for at få lignin-

gen med de stramme rammer, det stigende demografiske udgiftspres og borgernes høje forventninger til velfærds-service til at gå op? I hvilket omfang kan og skal der tænkes nyt i forhold til velfærdsydelseernes indhold? Kan støttefunktionerne effektiviseres endnu mere og hvordan?

Aalborg Kongres & Kultur Center, Aalborg

ambulanceselskabet Bios' konkurs, som blandt andet påfører Region Syddanmark en ekstraregning på cirka 53 millioner kroner.

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Bjarne Laustsen (S).

Lokale 1-133 på Christiansborg klokken 8.30

15. DECEMBER

Kom godt i gang med EU-persondataforordningen

EU's kommende persondataforordning - den såkaldte GDPR (General Data Protection Regulation) - får konsekvenser for langt de fleste virksomheder og organisationer, når den træder i kraft 25. maj 2018, og det er på høje tid at komme i gang med arbejdet.

Med trusler om alvorlige sanktioner og høje bøder vil EU nemlig tvinge organisationerne til at få styr på deres håndtering og sikring af persondata.

Persondataforordningens krav om at have totalt styr på alle persondata i systemerne til enhver tid - og at kunne slette disse, når det ønskes - er en stor mundfuld, der for de fleste vil kræve ikke mindst en solid portion proces- og dataflow-arbejde.

På dette How-to får du lejlighed til at høre mere om kravene, som du står overfor med den nye persondataforordning, ligesom du vil kunne se nogle af de mulige løsninger og redskaber, som du kan anvende til at lette arbejdet frem mod at blive compliant.

Wihlborgs Conferencecenter, 2750 Ballerup, klokken 8.30-12.15

24. JANUAR

COK Konference: Personalepolitisk Dag

HR-udfordringerne bliver til stadighed større og større for de chefer og konsulenter, som både på strategisk plan og i det daglige maskinrum sikrer kommuners og regioners håndtering af HR-opgaverne.

Foreningen af Offentlige HR Chefer, OHRC, afholder derfor en faglig HR-dag med personalepolitiske temaer i højsædet. En dag, hvor du får tanket op med de nyeste og bedste trends indenfor HR-området - og hvor der naturligvis også er plads til i dybden at dyrke emner blandt de forskellige HR-relaterede temaer.

Blandt oplægsholderne er blandt andet: professor Kurt Klau-di Klausen og Betina Wolfgang Rennison, docent, ph.d. og centerleder ved VIA Ledelse og Organisationsudvikling.

Nogle af temaerne er blandt andet sat på dagsordenen som følge af HR-chefernes svar til den årlige HR Survey, som COK gennemfører i samarbejde med OHRC.

Comwell Kolding

33,4

km pendler borgerne i Vordingborg Kommune i gennemsnit til arbejde. I Rødovre Kommune, som har Danmarks laveste pendlingsafstand, er tallet 11 km.

Kilde: Danmarks Statistik

Kommuner

KERTEMINDE

Stabschef rykker til Fyns Politi

Den nuværende stabschef i Kerteminde Kommune, Michael Hein Petersen, skal fra januar være ny stabschef i Fyns Politi. Det skriver fyns.dk

54-årige Michael Hein Petersen blev valgt blandt flere end 40 ansøgere til jobbet. Han er uddannet jurist og har også tidligere været juridisk chef, sekretariatschef, arbejdsmarkedschef og konstitueret administrerende direktør i Odense Kommune.

Han var fra 1992 til 1994 ansat ved Retten i Odense, hvor han var under uddannelse som dommerfuldmægtig. I sin studietid var han juridisk volontør hos det daværende Odense Politi.

HILLERØD

Byrådsmedlem bliver spindoktor

37-årige Jonathan Nielsen er blevet ansat som særlig rådgiver for den nye økonomi- og indenrigsminister, Simon Emil Ammitzbøll (LA), oplyser ministeriet.

Jonathan Nielsen er uddannet jurist fra Københavns Universitet og kommer fra en stilling som politisk-juridisk konsulent for Liberal Alliances folketingsgruppe.

Han har tidligere arbejdet som medlemssekretær for Simon Emil Ammitzbøll i Folketinget og blev partisekretær, da Ammitzbøll i 2009 stiftede partiet Borgerligt Centrum, et parti, som de dog forlod til fordel for Liberal Alliance et halvt år senere.

I forlængelse af ansættelsen som særlig rådgiver planlægger Jonathan Nielsen at stoppe som byrådsmedlem i Hillerød Kommune. Her er han gruppeformand for partiets tomandsgruppe og medlem af Økonomiudvalget og Miljø- og Teknikudvalget.

Udover at være byrådsmedlem er Jonathan Nielsen også folketingskandidat for Liberal Alliance i Nordsjælland.

KØBENHAVN

Ny socialdirektør fra Rigspolitiet

Københavns Kommune har ansat strategichef i Rigspolitiet Mikkel Boje som direktør i Socialforvaltningen. Han tiltræder ved årsskiftet og vil indgå i forvaltningens tre personer store direktion sammen med administrerende direktør Nina Eg Hansen og direktør Anders Kirchhoff.

Mikkel Boje er 36 år og uddannet cand.scient.pol. fra

Koncerndirektør får tværgående job

Jens Winther Jensen skal være direktør for de fem regioners kvalitetsudviklingsprogram, oplyser Region Syddanmark.

Jens Winther Jensen tiltrådte stillingen som koncerndirektør den 1. maj 2016 men har nu valgt at tage imod nye udfordringer. Han har takket ja til en stilling som direktør for Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP) og forlader regionen 31. januar 2017.

Den 47-årige Jens Winther Jensen kom til Region Syddanmark efter senest at have været sundhedsfaglig direktør i Region Nordjylland. I Syddanmark har han ud over de tværgående opgaver indenfor koncerndirektionen stået i spidsen for Region Syddanmarks udvikling inden for kvalitet, forskning, innovation, patientsikkerhed og specialeplanlægning.

I sit nye job i RKKP skal Jens Winther Jensen sikre, at det store potentiale for kvalitetsudvikling baseret på fagligt ledede kliniske kvalitetsdatabaser udnyttes optimalt.

Stillingen som koncerndirektør i Region Syddanmark vil blive opslået snarest.

Aarhus Universitet i 2006. I Rigspolitiet, hvor han har været siden 2015, har han blandt andet haft ansvaret for at indføre en ny strategimodel, og før da har han arbejdet i Aarhus Kommune, Socialministeriet, Justitsministeriet og Struensee & Co.

- De politiske målsætninger for socialområdet i København er høje. Det stiller store krav til os på både den korte og den lange bane. Vi har derfor søgt en direktør, der både kan sætte den strategiske retning og eksekvere benhårdt fra Dag 1, siger administrerende direktør Nina Eg Hansen om ansættelsen.

RØDOVRE

Henter teknisk direktør på Frederiksberg

Rødovre Kommune har medlem 50 ansøgere valgt at ansætte 47-årige Poul Jepsen som ny teknisk direktør fra nytår. Poul Jepsen kommer fra en stilling som vicedirektør for By- og Miljøområdet i Frederiksberg Kommune.

Poul Jepsen har været ansat i Frederiksberg Kommune

siden 1997. Han har siden 2009 været vicedirektør på det tekniske område og i en periode konstitueret by- og miljødirektør. Han er uddannet cand.scient.adm. fra Roskilde Universitet og har afsluttet en toårig diplomuddannelse i ledelse.

Poul Jepsen afløser Hans Christian Olsen, der efter 10 år i Rødovre går på pension.

Regioner

REGION SYDDANMARK

Søvndal blev knebent SF-spids

SF-medlemmerne i Region Syddanmark har netop ved en urafstemning afgjort rækkefølgen på partilisten til RV17. Tidligere udenrigsminister Villy Søvndal fik med 375 stemmer førstepladsen knebent foran den nuværende frontfigur Ida Damberg med 344, altså 31 flere, fortæller TV SYD.

Selvom Ida Damberg blev nummer to, bliver hun alligevel kun nummer tre på partilisten. I SF Syddanmark er det nemlig en regel, at de seks

øverste kandidater skiftevis er jyde og fynbo. Derfor er Vicky Lorenzen fra Ringe placeret højere end Ida Damberg, selvom Kolding-politikeren fik 118 flere stemmer end fynboen. 452 deltog i stemmeafgivningen og kunne afgive mellem tre og fem stemmer hver.

Ved RV13 stod Karsten Hønge øverst på SF-listen, der gik fra seks til to pladser i regionsrådet. Da han blev valgt ind i Folketinget ved FV15, forlod han efter partireglerne pladsen i regionsrådet og blev afløst af Hans Winther.

REGION NORDJYLLAND

Henter IT-direktør i egne rækker

Region Nordjylland har udnævnt konstitueret IT-chef Klaus Larsen til ny IT-direktør med ansvar for 14.000 brugere, en IT-afdeling på 165 personer og et budget på cirka 270 millioner kroner årlig. Hans hidtidige stilling i IT-afdelingen har været som drift- og supportchef og det seneste halve år som konstitueret IT-chef.

- Vi har søgt efter en CIO, som kan løfte både IT-afdelingen og digitaliseringen af særlig sundhedsområdet op til næste niveau. Vi har brug for en CIO anno 2017, der ikke kun kan levere sikker drift og understøtte de forretningsmæssige behov, men i høj grad også bidrage til at digitalisere, effektivisere og transformere sundhedsvæsenet, siger koncerndirektør Dorte Stigaard om den nye IT-direktør.

Klaus Larsen blev af et enigt ansættelsesudvalg valgt blandt 38 ansøgere. Selv siger han om sit nye job:

- Jeg glæder mig til at stå i spidsen for en afdeling, der fremover skal være både IT- og digitaliseringsafdeling. Jeg tror på, at der er et stort potentiale i digitalisering, ikke mindst i strategisk anvendelse af data, og jeg glæder mig til at kaste mig over opgaverne sammen med dygtige kolleger både i regionen og på tværs af sektorer i sundhedsvæsenet.

Organisationer

FOLA

Formandsskifte i forældreforening

Dorthe Boe Danbjørg, som har stået i spidsen for Forældrenes Landsforening, FOLA, siden 2014, har ønsket at træde ud af bestyrelsen og overlade pladsen til nye kræfter, oplyser foreningen.

Den nuværende næstformand Louise Gjervig Lehn

overtager formandsposten.

Den nye konstituering betyder desuden, at Einar Gylling Dørup er ny næstformand, mens suppleant Jakob Lindahl træder ind i bestyrelsen.

Louise Gjervig Lehn har været med til at stifte Odense ForældreOrganisation, hvor hun i dag er næstformand, og er aktivt bestyrelsesmedlem i sine børns institution og skole. Hun har været en del af FOLAs bestyrelse siden 2012 og næstformand siden 2014.

DKNYT

dknyt er først med den seneste udvikling på den kommunal- og landspolitiske dagsorden. Bestil et gratis prøveabonnement på www.dknyt.dk eller ring 46 35 33 43.

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen i *virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Anders Hougaard. Lektor Lyns nedslag

Homo emoticon

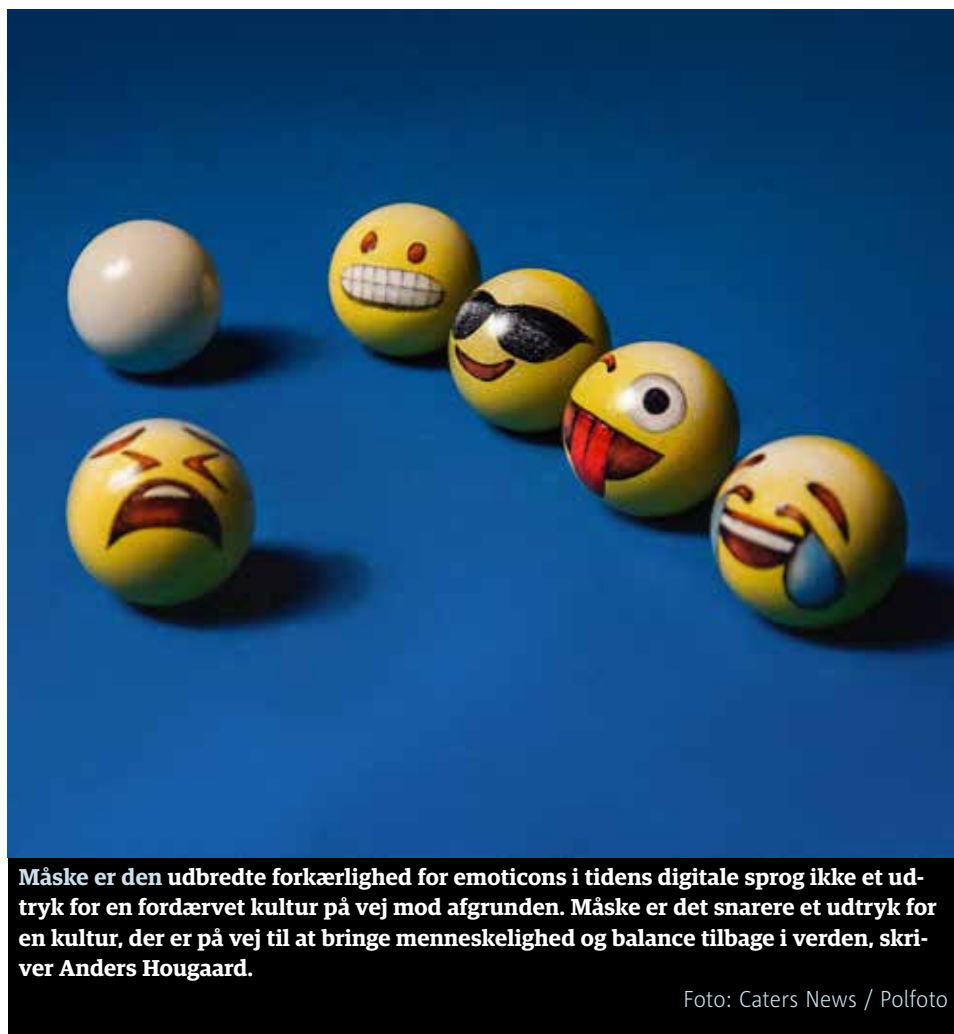
"Postfaktuel". Årets ord ifølge Oxford Dictionaries. Det "postfaktuelle" dækker ikke længere over enkelte analyser eller et debatindlæg; det er - ja - blevet et regulært faktum. Betegnelsen bruges nu, som om den dækker over en observation, hvis præmisser bør være givet for enhver. Man ser en direkte sammenhæng mellem Trump og brexit, der betragtes som selvindlysende katastrofer; en dalende tillid til vidende folk og eksperter og en generel nedvurdering af betydningen af "facts", mens følelser, uvidenhed og subjektive betragtninger tager over. Nogle af de mere perfide kulturpessimistiske stemmer som for eksempel den flamboyante rektor Mogens Hansen ønsker sig endda et nyt folk og kalder "uvidenheden" for villet - imens andre - mere diplomatisk, ser den som et resultat af medieudvikling og de nye vidtstrakte muligheder for at konstruere sit eget digitale univers.

Et fesent indhold

Ordet "postfaktuel" har haft enorm gennemslagskraft i medier og offentlige debatter i det år, der snart er gået. Medierne har kastet sig glubsk over det, og en eksklusiv kerne af akademikere har fået timevis af sendetid til at udbasunere deres betragtninger. Men betegnelsen er - for nu at blive i den kommende højtids verden - som den flotte funkende bordbombe, alle river ned fra hylden, men dog viser sig at have et fesent indhold. Og hvad værre er, så optager ordet med sin anmassende adfærd pladsen for andre reelle indsigter i tidens tendenser. For eksempel kan det måske endda tænkes, at hele postfaktualitetsbevægelsen selv repræsenterer det, den beskylder politik og menigmand for. Måske er facts ikke blevet fortrængt af fact-ignoranter; måske har facts nærmere sejret sig selv ihjel. Og måske er vi ikke blevet skødesløse med grundlaget for vores beslutninger, men forsøger snarere at bringe dette grundlag tilbage i balance.

Forførende retorik

Postfaktualisterne efterlyser åbenhed om politiske agendaers grundlag. Således påpeger Vincent Hendricks og David Budtz i en kronik i Politiken den 12. september 2016, at "Kun ved at gøre opmærksom på, hvilke kendsgerninger og hvilket ideologisk fundament en bestemt politik udspringer af, kan der føres en rationel, oplyst og respektfuld dialog." Men postfaktualisternes retorik er i sig selv forførende og følelsesappellerende, og den udspringer af en veritabel fact-industri, der lider et stort magttab med politikeres og menigmands nye måder at forholde sig til verden på. Det virker fuldstændig ligetil - det, postfaktualisterne beskriver. Der er facts i verden, som sandt og falsk kan måles op imod, og som beslutninger kan træffes på grundlag af. Det er en præmis, som enhver ureflekteret kan tilskrive sig. Og hvis vi ser bort fra disse facts, ender vi naturligvis i problemer. Det er et skrækscenarie, som enhver ligeledes ureflekteret kan tilskrive sig. Og det er i høj grad et scenarie, der spiller på følelser og som hurtigt, automatisk underbygges af enhver tids frygt for fremtiden og oplevelse af kaos i samtiden. Men ikke bare er postfaktualisternes apokalyptiske fortælling meningsgivende på en måde, der er lidt for ligetil, og ikke bare er de-

Måske er den udbredte forkærlighed for emoticons i tidens digitale sprog ikke et udtryk for en fordærvet kultur på vej mod afgrunden. Måske er det snarere et udtryk for en kultur, der er på vej til at bringe menneskelighed og balance tilbage i verden, skriver Anders Hougaard.

Foto: Caters News / Polfoto

res fortælling følelsesmæssigt medrivende på en lidt for oplagt måde; den bygger - ganske som det, den kritiserer - selv på et særligt "fundament" i vestlig kultur og tænkning, som man ikke gør opmærksom på.

Magtfuld fact-industri

Ideen om facts er ikke selvgivet, fordi verden objektivt gør sig tilgængelig i form af selvstående facts. Ideen om facts er netop en idé, som kan spores historisk og som formentlig for alvor fik ben at gå på et sted mellem Renæssancen og Oplysningstiden. Det er blevet beskrevet meget grundigt i flere værker som for eksempel Mary Pooveys "A History of the Modern Fact" (1998) samt Barbara Shapiros "A Culture of Fact" (2000). Omend der er uenighed om præcis, hvordan fact-begrebet har udviklet sig og hvem og hvad der i særlig grad har drevet udviklingen af ideen, så er der konsensus om to centrale forhold. Begrebet facts er "opfundet" for at betjene særlige videnskaber og/eller samfundsinstitutioner, og fra sine arnesteder har fact-begrebet spredt sig på tværs af mange områder. Og der findes slet ikke værdifri eller umotiverede facts. Alle facts er enten "induktive", altså "samlet" i en særlig sammenhæng eller med et særligt formål for øje, hvilket har formet dem, eller de er "deduktive", altså genereret fra særlige præmisser, hvilket ligeledes har formet dem. Men ikke desto mindre har særlige videnskabelige og filosofiske retninger samt samfundsmæssige institutioner som domstole, revision, journalistik og politik gennem århundrederne praktiseret et tæt forhold til ideen om rå facts.

"Postfaktualisterne kan åbenbart ikke få øje på skoven for bare træer. For verden er ikke blevet fattigere på facts. Problemet er snarere det modsatte - at den drukner i facts. Vi har fået så mange facts, at deres meningsløshed er blevet åbenbar."

Og i dag udgør fact-generering og factbaseret tænkning og analyse både big business (med for eksempel big data, meningsmålinger og statistiske analyser) og et grundlag for en tung videns- og samfundsdikterende elite. Denne business og denne elite og deres historie udgør en stor underliggende, magtfuld fact-industri, som ikke rigtig kommer frem i lyset i debatten.

Verden drukner i facts

Men er der så alligevel ikke bare tale om en vigtig samfundsmæssig base og kulturel arv, som er truet af ignorant ringeagtelse? Det er der faktisk intet, der tyder på. Men postfak-

tualisterne kan åbenbart ikke få øje på skoven for bare træer. For verden er ikke blevet fattigere på facts. Problemet er snarere det modsatte - at den drukner i facts. Vi har fået så mange facts, at deres meningsløshed er blevet åbenbar. Og vi præsenteres for så mange analyser, at det er blevet tydeligt, at enhver idé om absolut autoritet i fact-produktion og -analyse blot er endnu en påstand. Med mere og mere boglig uddannelse, skolegang og oplysning; flere og flere meningsmålinger og daglige informationer og mere og mere generering, indsamling og analyse af flere og flere data i den digitale verden har fact-bevægelsen sejret sig selv ihjel. Med malstrømmen af facts indser vi, at alle de tal, statistikker og numeriske analyser, som politikere og medier smider i hovedet på os, ikke er en objektiv, selvtalende sandhed med en særlig fremstilling af verden. Og vi bekræftes i vores frustration, når vi ser, hvordan konstante monitoreringer af data giver et konstant fluktuerende billede af verden, der ligger langt fra den stabile fact-forståelse af verden. Og så skal vi ikke engang begynde at forholde os til den metodiske tvivl, der altid har naget de videnskabsfolk, der har udviklet de modeller, fra hvilke samfundets politiske "facts" stammer.

Menneskelighed tilbage i verden

Postfaktualitetsteoretikernes påstande trækker os rundt i manegen. Vi har set, at de skygger for den indsigt, at der slet ikke findes rå facts, og vi har også set, at vi næppe nogensinde har haft flere "facts", end vi har nu. Men ikke bare er postfaktualisternes påstande historisk forkerte eller mangelfulde. De er sågar neurokognitivt forkerte, i hvert fald hvis vi skal tro førende forskning over de sidste to-tre årtier. Postfaktualisterne vil have facts uden følelser og mavefornemmelse, men det er rent faktisk en patologisk tilstand. Følelser er uundværlige, når "facts" skal evalueres og føre til beslutninger. Følelse er det, der får os til at værdisætte "facts" og træffe beslutninger. Og uden sådanne følelsesbaserede værdisætninger ville enhver beslutningsproces fortsætte i det uendelige med overvejelse efter overvejelse over "facts", sådan som den fremtrædende neurolog Antonio Damasio beretter det om sine patienter i bogen "Descartes's Error" (1994). Disse patienter er skadede på områder, der varetager følelser, og de er voldsomt hæmmede i forhold til at træffe hverdagsbeslutninger. De er efterladt med "facts" uden følelser.

Og netop med for eksempel Damasio i hånden og konstateringen af, at vi ikke har færre, men for mange facts i vores teknologiske moderne liv, åbner der sig nye interessante forklaringsmodeller. Måske er tidens dyrkelse af mavefornemmelser for ikke at glemme den udbredte forkærlighed for emoticons i tidens digitale sprog ikke et udtryk for en fordærvet kultur på vej mod afgrunden. Måske er det snarere et udtryk for en kultur, der er på vej til at bringe menneskelighed og balance tilbage i verden, en kultur, der har opdaget, at "facts" ikke er rå, og som er druknet i et hav af værdiløse fluktuerende data?

Og ja, det kan godt virke overdrevet med disse mavefornemmelser, men sådan er det vel med enhver nødvendig samfundsmæssig drejning.

Avisen holder juleferie - men Kommunen.dk arbejder videre

Næste avis udkommer mandag den 16. januar 2017. I mellemtiden udsender vi to ugentlige nyhedsbreve.